

**МІНІСТЕРСТВО АГРАРНОЇ ПОЛІТИКИ ТА ПРОДОВОЛЬСТВА УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Л.П. Іщук, О.Г. Олешко, В.М. Черняк, Л.А. Козак

КВІТНИКАРСТВО

Навчальний посібник

Біла Церква – 2014

УДК 635.9(075)
ББК 42.374
К 32

Рекомендовано Міністерством освіти і науки,
молоді та спорту України
як навчальний посібник для студентів
вищих навчальних закладів
Лист МОНмолодьспорту України
від 09.04.13 №1/11-6774

Всі авторські права захищено. Жодну частину цього видання не можна копіювати або відтворювати в будь-якій формі без письмового дозволу авторів.

Квітникарство / Л.П. Іщук, О.Г. Олешко, В.М. Черняк, Л.А. Козак / за ред. канд. біол. наук Л.П. Іщук. – Біла Церква, 2014. – 292 с.

У посібнику розкриваються зміст і завдання навчальної дисципліни „Квітникарство”, основною метою якої є розробка питань агротехніки вирощування та розмноження квітникових культур захищеного і незахищеного ґрунту, що культивуються й використовуються як промислові культури в оранжерейному господарстві, на об'єктах садово-паркового будівництва. Розглянуто класифікацію квітnikово-декоративних рослин, основи насінництва квітникових культур, промислове вирощування, особливості проектування і створення різних типів квітників.

Для студентів вищих навчальних закладів III-IV рівнів акредитації напряму 6.090103 – „Лісове і садово-паркове господарство”, фахівців природничих факультетів, ландшафтних дизайнерів, квітникарів-аматорів, ботаніків та зацікавлених читачів.

Рецензенти:

доктор біологічних наук, професор *В. П. Бессонова*
(Дніпропетровський державний аграрний університет);
доктор сільськогосподарських наук, професор *В. П. Шлапак*
(Уманський національний університет садівництва);
кандидат біологічних наук, доцент *Н. П. Голуб*
(Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини).

© Л. П. Іщук, О. Г. Олешко,
В. М. Черняк, Л. А. Козак

ЗМІСТ

ВСТУП	5
РОЗДІЛ 1 КВІТНИКАРСТВО НЕЗАХИЩЕНОГО ҐРУНТУ	6
1.1. Класифікація квітниково-декоративних рослин незахищеного ґрунту	6
1.2. Однорічні квітникові культури	6
1.2.1. Загальна характеристика та класифікація	6
1.2.2. Технологія вирощування однорічників	8
1.2.3. Красивоквітучі культури	10
1.2.4. Декоративно-листяні культури	Ошибка! Закладка не определена.
1.2.5. Килимові культури	Ошибка! Закладка не определена.
1.2.6. Виткі культури	Ошибка! Закладка не определена.
1.2.7. Сухоцвіти	Ошибка! Закладка не определена.
1.2.8. Духмяні культури	Ошибка! Закладка не определена.
1.3. Дворічні квітникові культури	Ошибка! Закладка не определена.
1.3.1. Загальна характеристика і класифікація	Ошибка! Закладка не определена.
1.3.2. Технологія вирощування дворічників	Ошибка! Закладка не определена.
1.3.3. Розміщення у квітникових композиціях	Ошибка! Закладка не определена.
1.3.4. Асортимент квітникових культур	Ошибка! Закладка не определена.
1.4. Багаторічні квітникові культури	Ошибка! Закладка не определена.
1.4.1. Загальна характеристика і класифікація	Ошибка! Закладка не определена.
1.4.2. Красивоквітучі багаторічники	Ошибка! Закладка не определена.
1.4.3. Цибулинні і бульбоцибулинні багаторічники	Ошибка! Закладка не определена.
1.4.4. Ґрунтопокривні багаторічники	Ошибка! Закладка не определена.
1.4.5. Декоративно-листяні багаторічники	Ошибка! Закладка не определена.
1.4.6. Виткі багаторічники	Ошибка! Закладка не определена.
1.4.7. Багаторічники, що не зимують у незахищеному ґрунті	Ошибка! Закладка не определена.
1.4.8. Красивоквітучі куші	Ошибка! Закладка не определена.
1.5. Екологічні умови культури квітникових рослин	Ошибка! Закладка не определена.
1.6. Догляд за рослинами на квітниках	Ошибка! Закладка не определена.
1.7. Хвороби та шкідники квітниково-декоративних рослин	Ошибка! Закладка не определена.
РОЗДІЛ 2 РОЗМНОЖЕННЯ, ОСНОВИ СЕЛЕКЦІЇ ТА НАСІННИЦТВА КВІТНИКОВИХ КУЛЬТУР	ОШИБКА! ЗАКЛАДКА НЕ ОПРЕДЕЛЕНА.
2.1. Насіннєве розмноження	Ошибка! Закладка не определена.
2.2. Основи селекції квітникових культур	Ошибка! Закладка не определена.
2.3. Загальне насінництво квітникових культур	Ошибка! Закладка не определена.
2.4. Вегетативне розмноження	Ошибка! Закладка не определена.
РОЗДІЛ 3 ТЕХНОЛОГІЯ СТВОРЕННЯ КВІТНИКІВ ...	ОШИБКА! ЗАКЛАДКА НЕ ОПРЕДЕЛЕНА.
3.1. Форми квітникових насаджень	Ошибка! Закладка не определена.

3.2. Принцип пропорційності та правило групування у квітничково-декоративному оформленні	Ошибка! Закладка не определена.
3.3. Критерії добору садивного матеріалу для створення композицій	Ошибка! Закладка не определена.
3.4. Основні закономірності теорії кольору	Ошибка! Закладка не определена.
3.5. Проектування і закладання квітників.....	Ошибка! Закладка не определена.
3.6. Особливості використання рослин для облаштування рокаріїв...	Ошибка! Закладка не определена.
3.7. Декоративне оформлення водойм	Ошибка! Закладка не определена.
3.8. Вертикальне декоративне оформлення.....	Ошибка! Закладка не определена.
РОЗДІЛ 4 КВІТНИКАРСТВО ЗАХИЩЕНОГО ГРУНТУ	ОШИБКА! ЗАКЛАДКА НЕ ОПРЕДЕЛЕНА.
4.1. Типи культивацийних споруд і мікроклімат у них	Ошибка! Закладка не определена.
4.2. Гідропоніка як метод культури рослин захищеного ґрунту	Ошибка! Закладка не определена.
4.3. Технологія вирощування провідних промислових культур	Ошибка! Закладка не определена.
4.4. Основні засади організації території тепличних господарств.....	Ошибка! Закладка не определена.
ВИКОРИСТАНА ЛІТЕРАТУРА.....	11
ДОДАТКИ.....	ОШИБКА! ЗАКЛАДКА НЕ ОПРЕДЕЛЕНА.
ПОКАЖЧИКИ.....	16

ВСТУП

В Україні з кожним роком значна увага приділяється квітниковому оформленню населених пунктів. Квіти відіграють важливу роль в естетичному вихованні людей. Для докорінного поліпшення благоустрою населених пунктів і повного задоволення зростаючого попиту населення на квіткову продукцію необхідно, перш за все, готувати кваліфікованих фахівців для садово-паркового будівництва, ландшафтного дизайну й озеленення. Цьому сприяють сучасні змістовні посібники і підручники, підготовлені на основі типових програм з дисциплін фахового спрямування. Однією з таких дисциплін є квітникарство.

Курс квітникарства – це галузь рослинництва, яка займається культурою квітnikово-декоративних рослин, вивченням їх еколого-біологічних особливостей і агротехніки вирощування, а також декоративних властивостей, композиційних можливостей і способів використання у культурі. Знання біологічних і декоративних властивостей та комплексу агротехнічних прийомів вирощування квітникових культур допоможе майбутнім фахівцям перейти до нових прийомів планування об'єктів озеленення, змінити асортимент рослин, що вирощуються, впровадити передові технології догляду, механізацію, поліпшити якість садивного матеріалу декоративних рослин. Асортимент декоративних рослин з кожним роком збільшується за рахунок інтродукції красивоквітучих дикорослих видів та створення нових сортів. Трав'янисті декоративні багаторічники незахищеного ґрунту представлені у культурі приблизно 6000 видами і десятками тисяч сортів.

Завданнями квітникарства є:

- збільшення виробництва квіткових рослин у зимовий і ранньовесняний періоди;
- вдосконалення новітніх технологій розмноження і вирощування квітникових культур;
- вивчення біологічних, морфологічних і фізіологічних особливостей квітникових культур незахищеного і захищеного ґрунту;
- вивчення агробіологічних особливостей розмноження і вирощування квітникових культур;
- розширення методів і способів використання квітникових культур у садово-парковому будівництві;
- вивчення особливостей вирощування, зберігання і продовження життя зрізаних квітів.

Матеріал посібника викладений у чотирьох розділах. Перший, найбільш об'ємний, розділ «Квітникарство незахищеного ґрунту» присвячений характеристиці асортименту квітникових культур, їх біоекологічним особливостям та способам використання у садово-паркових композиціях.

У другому розділі «Розмноження, основи селекції і насінництва квітникових культур» проаналізовано основні способи розмноження квітникових культур, розглянуто основи селекційної роботи з ними та особливості створення насінницьких плантацій. Розвиток насінництва квітникових культур в Україні потребує вдосконалення, оскільки високий відсоток насіння декоративних рослин завозять у державу з-за кордону, без належної апробації сортів.

У третьому розділі «Технологія створення квітникових насаджень» розглянуто особливості створення квітників різного призначення. Корисним є те, що значна увага приділена техніці проектування квітників і правилам перенесення проекту безпосередньо на ділянки, врахуванню пропорцій і кольорових поєднань у процесі підбору рослин для квітників.

У четвертому розділі «Квітникарство захищеного ґрунту» характеризуються провідні промислові культури, особливості земельної (горщечкової) і гідропонної культури рослин у захищеному ґрунті та основні засади організації тепличних господарств.

Також як додатки у кінці посібника подано в алфавітному порядку список латинських назв рослин та предметний покажчик термінів, що скоротить час студентів на пошук необхідної інформації.

Авторський колектив висловлює сподівання на конструктивні відгуки, зауваження, пропозиції та побажання стосовно цієї книги, які слід направляти за адресою: 09117, м. Біла Церква, пл. Соборна 1/8, Білоцерківський національний аграрний університет, кафедра садово-паркового господарства.

РОЗДІЛ 1

КВІТНИКАРСТВО НЕЗАХИЩЕНОГО ҐРУНТУ

1.1. КЛАСИФІКАЦІЯ КВІТНИКОВО-ДЕКОРАТИВНИХ РОСЛИН НЕЗАХИЩЕНОГО ҐРУНТУ

Квітnikово-декоративні рослини, які застосовують в озелененні, за характером застосування поділяються на *красивоквітучі*, *декоративно-листяні* та *ґрунтопокривні* або *килимові*. Згідно з класифікацією І.В. Ключова (2010) всі садові рослини ділять на декілька груп:

1. *Вічнозелені дерева і кущі* – це дерев'яні рослини, які протягом року вкриті зеленими листками. До цієї групи належать хвойні і напіввічнозелені види, що не скидають листки у м'які зими.
2. *Листопадні дерева і кущі* – це дерев'яні рослини, що на зиму скидають листки. З цієї групи зазвичай окремо виділяють штабові (висота штаба 105 см) і напівштабові (висота штаба 75 см) троянди.
3. *Трав'яні рослини* – це види з нездерев'янілими стеблами, які відмирають на зиму. До цієї групи належать: *овочі*, *пряні трави*, *однорічники*, *дворічники*, *багаторічники*. Овочі вирощують задля їстівних коренів, стебел, листків та плодів. Пряні трави застосовують у кулінарії, парфумерії і медицині. Однорічники завершують свій життєвий цикл за один рік і після дозрівання насіння повністю відмирають. Життєвий цикл дворічників триває два роки, багаторічників – більше двох років. Цибулинні рослини мають м'ясисті підземні органи, придатні для вигонки або садіння у незахищений ґрунт: справжні цибулини, бульбоцибулини, кореневища і кореневі шишки.
4. *Дернові рослини* – це низькорослі види, здатні утворювати суцільний килим. До цієї групи належать злаки, які піддаються частому підстриганню і стійкі до витоптування.
5. *ґрунтопокривні рослини* – це види, які широко розростаються і утворюють низькі обліствлені килими.
6. За агробіологічними ознаками вони поділяються на *однорічні*, *дворічні* та *багаторічні*.

Контрольні запитання

1. На які групи поділяють квітnikово-декоративні рослини незахищеного ґрунту за агробіологічними ознаками? Як класифікують трав'яні квітnikово-декоративні рослини незахищеного ґрунту?

1.2. ОДНОРІЧНІ КВІТНИКОВІ КУЛЬТУРИ

1.2.1. Загальна характеристика та класифікація

До *однорічних* квітnikово-декоративних культур належать рослини, які досягають високої декоративності і дають зріле насіння протягом одного вегетаційного періоду і після плодоношення гинуть, а також багаторічні рослини, які в умовах помірної клімату не зимують у незахищеному ґрунті, але рясно квітнуть і утворюють насіння за розсадного способу вирощування. Квітнуть однорічники із червня до вересня. Однорічники в квітnikово-декоративному оформленні є групою, яка складається з видів з різними біологічними та екологічними характеристиками. Не всі вони є однорічниками, тому ця група досить умовна. У групу однорічників також часто включають багаторічники, які не зимують у незахищеному ґрунті (агератум, ротика садові, бегонія та ін.), а також бульбоцибулинні та кореневищні культури (канни, гладіолуси, жоржини та ін.) та багаторічники, які не зимують у ґрунті і розмножуються пагонами (пеларгонія, альтернантера та ін.).

Існує декілька класифікацій однорічників за способом застосування. М.І. Богдановська, В.С. Черніков (1959) виділяють такі групи однорічників: *красивоквітучі*, *виткі*, *масивно-декоративні*,

сухоцвіти і квітниково-килимові. Т.А. Соколова (1976) виділяє групи красивоквітучих, листяно-декоративних і витких однорічників. Часто виділяють також групи сухоцвітів, духмяних однорічників. В.О. Бунін (1994) виділяє красивоквітучі, виткі, сухоцвіти, килимові, декоративно-листяні і горщечкові культури.

Г.К. Тавлінова (1970) виділяє наступні групи однорічників:

– *листяно-квітучі* (контейнерні культури), які розмножуються у теплицях і парниках, а підросшуються завчасно і у більш розвиненому вигляді висаджуються в квітники. У рослин цієї групи декоративними є як квітки, так і листки (канни, пеларгонії, шавлія, колеус та ін.);

– *килимово-листяні* або мозаїчні рослини – група декоративних трав'янистих рослин, які розмножуються пагонами, що заготовлюються з маточників, які зберігаються в оранжереях, та висаджуються в квітники у вигляді вкорінених пагонів. З культур цієї групи можуть створюватися різні картини, портрети, мозаїки та інші види оформлення. До цієї групи належать: альтернантера, ірезине, піретрум, сантоліна, очитки, фуксія, цинерарія морська, ехеверія та ін.;

– *виткі* (запашний горошок, красоля, квасоля та ін.);

– *сухоцвіти* (акроклінум, безсмертник, гомфрена та ін.).

Усі ці класифікації умовні, оскільки, наприклад, геліотроп перуанський відносять і до групи красивоквітучих, і до групи духмяних видів. Ми пропонуємо збірну групу однорічників за способом застосування поділити на такі групи: *красивоквітучі, декоративно-листяні, сухоцвіти, виткі, килимові, духмяні* (рис. 1.1). Багаторічники, що не зимують у незахищеному ґрунті, розглянемо у підрозділі багаторічників.

З однорічників звичайно створюють великі барвисті плями на фоні газонів у партерних композиціях, на клумбах, рабатках, розмежувачах та інших місцях.

За якістю квітники з однорічників не поступаються, а інколи перевершують квітники з багаторічних квітникових рослин, але зважаючи на щорічну їх зміну, є більш дорогими та трудомісткими.

За методом вирощування однорічники поділяють на:

а) *посівні* – квітникові культури, які можуть вирощуватися на квітниках безпосереднім посівом насіння в ґрунт (нагідки, алісум, гіпсофіла та ін.);

б) *розсадні* висаджуються у квітники у вигляді розсади (агератум, гвоздика Шабо, петунія, запашний тютюн та ін.).

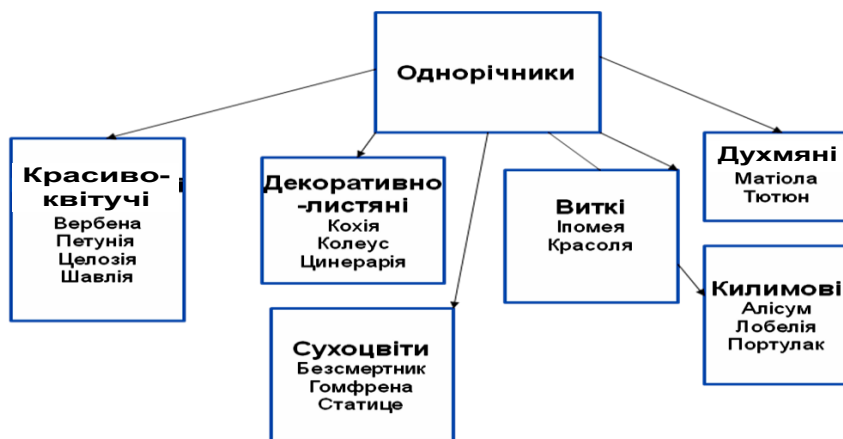

Рис. 1.1. Класифікація однорічників за способом застосування.

За морфологічною характеристикою та походженням однорічні квітникові рослини дуже різноманітні. Вони відрізняються за висотою – від рослин, що досягають висоти 1 м і більше (космея, рицина), до невеликих, які ледь піднімаються над поверхнею ґрунту (портулак, лобелія). Як правило, рослини, що походять з гірських та північних районів, мають менші розміри, ніж рослини з південних та рівнинних районів.

Однорічники також відрізняються і за характером росту: від ампельних (красоля), витких (горошок духмянний, іпомея), до прямостоячих високих рослин (дельфіній, люпин, рицина), які можна використати в квітникарстві як солітери. Квітки багатьох однорічних рослин надзвичайно пахучі (резеда, левкой). Деякі з них мають запашні листки (герань, полин).

Більшість однорічників за строками квітання від посіву поділяють на наступні групи:

а) рослини, які розпочинають квітати через 8–9 тижнів після посіву. Ці однорічники досягають декоративних якостей і дають дозріле насіння за посіву в незахищений ґрунт: алісум, волюшка, дельфіній літній, золотоцвіт, кларкія, нагідки, люпин літній, гіпсофіла літня, космея, іберіс, льон однорічний, ешольція;

б) рослини, які розпочинають квітати через 10–12 тижнів після посіву насіння. За вегетаційний період вони встигають досягти повної декоративності і дають частково дозріле насіння: годечія, резеда, смілка, горошок запашний, скабіоза, безсмертник, акроклініум, сальпігосіс, роданте, чорнобривці;

в) однорічники, що розпочинають квітати через 13–14 тижнів після посіву, дозрілого насіння, як правило, не дають – це вербена, левкой, цинія, лобелія, махрові сорти петунії, шавлія.

1.2.2. Технологія вирощування однорічників

Для більшості однорічників, які вирощують на насіння, необхідний тривалий та теплий вегетаційний період без пізніх весняних та ранніх осінніх заморозків, тому для них найбільш сприятливі зони з відносно низькою вологістю повітря, досить високою температурою та відсутністю опадів у період дозрівання і збору насінників.

Для насінневої сівозміни обирають родючі, легкі, добре дреновані ґрунти з глибоким орним шаром.

За добору ділянки для вирощування насінників тієї чи іншої квітнкової культури необхідно враховувати її біологічні особливості, рельєф місцевості, родючість ґрунту, можливість організації водопостачання, передбачити просторову ізоляцію та правильне чергування культур у сівозміні.

Передпосівний обробіток ґрунту полягає в осінньому глибокому дискуванні, перед яким за необхідності вносять вапно, потім перед морозами проводять зяблеву оранку на глибину орного шару з одночасним заорюванням органічних добрив – перегною та різних компостів і мінеральних добрив. Рано навесні застосовують боронування та дворазову культивуацію.

Підготовка насіння до посіву. Для вирощування однорічників використовують свіже, добре відсортоване насіння, яке має високу схожість та дружну енергію проростання. У деяких квітнкових культур (матиола, льон та ін.) кращу схожість має насіння після двох-трьох років зберігання. Перед посівом проводять обробку насіння для його знезараження, прискорення проростання, підвищення холодостійкості, прискорення темпів росту та покращення розвитку рослин. У разі необхідності застосовують стратифікацію і скарифікацію. Залежно від тривалості вегетаційного періоду рослин, їх біологічних особливостей, кліматичних умов однорічники вирощують розсадним або безрозсадним способом.

Посів однорічників проводять у теплиці, стелажі або ящики розміром 60×30×5 см, у парники або безпосередньо в незахищений ґрунт на постійне місце.

Для вирощування розсади квітнкових культур необхідні певні умови: холодостійкі (айстри, левкої, гвоздики, духмяний горошок) вирощують за температури 12–14°C та активної вентиляції; теплолюбні (петунія, чорнобривці, шавлія, цинія) – за температури 20–22°C.

У захищеному ґрунті посів проводять у лютому–березні залежно від біологічних особливостей виду, у незахищеному ґрунті – в квітні. Види, висаджені у захищеному ґрунті у фазі двох сім'ядольних листочків або одного справжнього, пікірують і пересаджують з метою збільшення площі живлення рослини, забезпечуючи їй більше простору для якісного росту наземної частини.

Види, які сіють дуже рано (лобелія, ротики садові, гвоздика Шабо), або в яких дуже дрібні сходи (целозія, агератум, петунія), потребують двох пікірувань, решта – однієї. Лише дуже дрібні сходи бегонії розвиваються повільно і потребують триразової пікіровки. Другу пікіровку роблять через місяць після першої, третю – через 3–4 тижні після другої. Пікірування проводять у пікірувальні ящики, які від посівних відрізняються лише більшою висотою 30×60×7 см, або у торфоперегнійні чи гончарні горщики розміром по верхньому діаметру 7 або 9 см (табл. 1).

Петунію і тютюн також пікірують по 3 штуки у горщики діаметром 7 см, а гвоздику Шабо і левкой по 1 рослині в горщик діаметром 9 см. Цинія, жоржини, сорти айстри китайської, чорнобривці пікірують один раз у ґрунт парника по 300–500 штук на 1 м². Решту видів однорічників пікірують один раз по 100 шт. на ящик. У фазі розсади рослини двічі підживлюють: спочатку азотними добривами, а потім повним мінеральним добривом.

Холодостійкі рослини висаджують у незахищений ґрунт за два-три тижні до закінчення весняних заморозків; теплолюбні – на два-три тижні пізніше. Строки можуть змінюватися залежно від особливостей року.

Таблиця 1.1 – Норми пікірування для різних видів, що культивуються як однорічники (шт./ящик)

№ з/п	Назва виду	Норми висадки за пікірування*		
		перше	друге	третє
1	Бегонія бульбиста	400	200	100
2	Лобелія їжакоподібна	150	-	-
3	Лобелія ампельна	200	100	-
4	Цинерарія морська	150	-	-
5	Піретрум дівочий	200	100	-
6	Алісум морський	200	100	-
7	Агератум мексиканський	200	100	-
8	Флокс Друммонда	100	-	-
9	Вербена гібридна	100	-	-
10	Петунія садова	100	-	-
11	Тютюн духмянний	100	-	-

Примітка: * – норми вказані на стандартний розмір ящика 30×60×7 см

Рослини висаджують вручну або механізовано за схемами: міжряддя – 0,7 м, відстань між рослинами 15–20 см для низкорослих, 25–30 см – для середньорослих та 40–50 см для високорослих та розкидистих рослин. Рослини поливають під час садіння, зразу ж після неї мульчують.

Вирощені розсадним способом рослини мають поверхневу кореневу систему, яка не проникає глибоко в ґрунт, і потребують частого поливу. Тому у місцях, де не можна забезпечити належного догляду за рослинами, зокрема, в квітниках у лісопарках, вздовж доріг, у зонах відпочинку в житловій зоні в умовах міста доцільніше вирощувати однорічники посівом насіння у ґрунт на постійне місце.

Переваги рослин, отриманих посівним способом, полягають у тому, що вони мають добре розвинену глибоку кореневу систему, більш посухостійкі і краще переносять як високі літні температури, так і осінні заморозки, зберігаючи високу декоративність протягом всього вегетаційного періоду.

Строки ґрунтових посівів в умовах Лісостепу України наступні: *ранньовесняні* (I декада квітня), *пізньовесняні* – перша декада травня, *підзимовий посів* – кінець жовтня – початок листопада; *зимовий посів* – у грудні–січні.

У *ранньовесняні строки* сіють види з родини капустяних, щоб їх сходи встигли зміцніти до появи шкідників (мушки), а також ешольцію каліфорнійську, маки, левкою, космею, сорти айстри китайської, волошки, нагідки. У *пізньовесняні строки* сіють чорнобривці, цинію, бальзамін, красюлю. Всі весняні ґрунтові посіви квітнуть на 7–10 діб пізніше, ніж за розсадного способу вирощування.

Підзимові посіви проводять зразу після замерзання ґрунту з наступним мульчуванням насіння торфом і перегноєм шаром 0,5–2 см. Для підзимових посівів придатні сорти айстри китайської, ротики садові, гвоздика китайська, волошки, алісум, нагідки, петунія, космея, годечія, скабіоза.

Зимові посіви проводять по снігу шаром 15–20 см з мульчуванням. Для зимового посіву придатні ті ж види, що і для підзимового посіву. Рослини підзимового і зимового посіву краще розвинені, але квітнуть пізніше, ніж вирощені розсадним способом.

Усі ґрунтові посіви потрібно проводити тільки на добре сплановану ґрунтову поверхню, у легкий ґрунт, щоб не було змиву або напливу насіння. Посів у квітник краще проводити гніздами на такі ж відстані, як і під час садіння розсади певного виду чи сорту. Кількість насінин у гнізді наступна: крупних – 3–5 шт., дрібних – 8–10 шт. Сходи проріджують двічі – у фазі 1–2 справжніх листків і потім через 10–15 днів після першого проріджування. Після другого проріджування в гнізді повинно залишитися 1–2 рослини. Ґрунтові посіви потребують у 2–3 рази більше насіння, ніж за розсадного способу вирощування однорічників.

Основні агрозаходи догляду за однорічниками у незахищеному ґрунті – розпушування ґрунту, підживлення, полив, прищипування, пасинкування та захист від шкідників, хвороб і бур'янів.

Для отримання якісних рясноквітучих рослин можна застосовувати різні способи впливу на насіння і самі рослини. За безрозсадного вирощування однорічників після другого проріджування

посівів, за розсадного – через два тижні після висаджування розсади проводять перше підживлення повним мінеральним добривом. Норми встановлюють залежно від вмісту поживних елементів у ґрунті. Друге та третє підживлення роблять тільки фосфорно-калійними добривами з розрахунку 150 кг/га суперфосфату та 60–90 кг/га сірчаноокислого калію.

Тривале квітання чорнобривців, айстр, шавлії дає обробка насіння перемінними температурами (12 год $t=18-20^{\circ}\text{C}$ і 12 год $t=4-7^{\circ}\text{C}$) і мікроелементами (намочування 12–24 год в суміші 0,02% KmnO_4 , 0,02% ZnSO_4 , 0,02% CuSO_4 , 0,02% H_3BO_3 з наступним підсушуванням), а також обробка коренів розсади (полив) тими ж препаратами.

Мантрова Є.З. (Соколова, 1976) встановила, що найбільше виносять азоту з ґрунту (130–160 кг/га), а значить і потребують додаткового його внесення алісум, айстра китайська, годечія, петунія, диморфотека, а найменше (10 кг/га) – резеда, ешольція, портулак, кларкія. Великих доз добрив потребують також культури з тривалим періодом розвитку (понад 100 діб) – левкої сизий.

Для визначення оптимального строку збору насіння необхідно знати ознаки збиральної стиглості насіння. Способи збору насінників залежать від морфологічної будови плодів та біологічних особливостей їх дозрівання. У культур з міцними плодами та дружним дозріванням насінників їх можна збирати одночасно; у культур з розтягнутим строком дозрівання та з плодами, що легко розкриваються або розлітаються, – у міру дозрівання вибірково.

Контрольні запитання

1. Як класифікують однорічники за способом посіву? Наведіть приклади. 2. Як класифікують однорічники за строками квітання? Наведіть приклади. 3. Як класифікують однорічники за способом застосування у квітничково-декоративному оформленні? Наведіть приклади. 4. Чому не всі види однорічників квітнуть лише один раз протягом життя? 5. Чому багато багаторічників вирощують як однорічні квітничкові культури? 6. Як групуються розглянуті вище однорічні квітничкові культури під час створення композицій? 7. Чи можна регулювати термін квітання однорічників? 8. Чи економічно доцільно вирощувати однорічні культури?

1.2.3. Красивоквітучі культури

Агератум Хоустона, або мексиканський (Ageratum houstonianum Mill.) з родини айстрових (*Asteraceae*). Дико зростає у Мексиці і Перу. Багаторічна трав'яниста або напівчагарникова рослина, що вирощується як однорічна. Стебла численні, сильно гіллясті, прямостоячі або висхідні, опушені, 10–50 см заввишки. Листки трикутні, ромбічні або овальні, по краю зубчасті, шорсткі; нижні і середні – супротивні, черешкові, верхні, – чергові, майже сидячі. Квітки дрібні, вузько-трубчасті, двостатеві, запашні, зібрані в невеликі суцвіття-кошики, які, у свою чергу, зібрані в складні щитоподібні суцвіття до 10 см в діаметрі. Оцвітину і маточка забарвлені однаково в блакитні, бузково-блакитні, сині, карміново-рожеві або білі тони. Квітує дуже рясно з червня до перших заморозків. Плодоносить на початку вересня. Сім'янки п'ятигранні з плівчастим чубком, зберігають схожість 2–3 роки. У 1 г є до 6000 насіння.

Агератум мексиканський має численні сорти, які відрізняються термінами квітання, формою суцвіть і забарвленням квіток, висотою куща і формою листків. Сорти середньої висоти (30 см) йдуть під назвою 'nanum', карликові (15 см) під назвою 'pumilum'. Найбільш поширені сорти 'Alba', 'Blaue Karpe', 'Blausternchen', 'Blue Ball', 'Blue Mink', 'Blue Perfection', 'Blue Perfection', 'Little Dorrit', 'Tetra Vary', 'Summer Snow', 'Fire Pink'.

Агератум росте швидко і добре розвивається на легких, нейтральних, поживних ґрунтах, на дуже жирній землі розвиває велику вегетативну масу, інтенсивність квітання знижується. Не переносить сирих кам'янистих ґрунтів.

У догляді потребує рясного, але не надмірного поливу, легко переносить стрижку і підрізування, після якого швидко відростає і знову рясно квітне; рослина теплолюбна, пошкоджується навіть незначними заморозками. Необхідні регулярне прополювання і розпушування ґрунту. Відцвілі суцвіття постійно слід зрізати.

Розмножується насінням і живцями.

Цінується агератум за рідкісне блакитне забарвлення квіток. У нашій країні використовується повсюдно – в клумбах, рабатках, бордюрах, групах, для озеленення балконів і як горщечкова культура. Утворює щільні ефектні колірні плями. Високі рослини придатні для зрізу в букети.

ВИКОРИСТАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Аксенов Е. Декоративные растения / Е. Аксенов, Н. Аксенова. – М.: АБФ, 1997. – Т 1. Деревья и кустарники, 1997. – 560 с. – (Энциклопедия природы России).
2. Аксенов Е. Декоративные растения / Е. Аксенов, Н. Аксенова. – М.: АБФ, 1997. – Т 2. Травянистые растения, 1997. – 608 с. – (Энциклопедия природы России).
3. Александрова М.С. 100 лучших растений для вашего сада / М.С. Александрова. – М.: Фитон +, 2000. – 272 с.
4. Александрова М.С. Аристократы сада: красивоцветущие / М.С. Александрова. – М.: Фитон +, 2000. – 192 с.
5. Афонькина Е.Ю. Альпийские горки / Е.Ю. Афонькина. – СПб: Литера, 2000. – 320 с.
6. Баранова М.В. Лилии / М.В. Баранова. – Л.: Агропромиздат, 1990. – 83 с.
7. Бедриковська Н.П. Гідропоніка кімнатних рослин / Н.П. Бедриковська. – К.: Наук. думка, 1971. – 60 с.
8. Березкина И.В. Библия садовых растений / И.В. Березкина, Н.В. Григорьева. – М.: Эксмо, 2010. – 256 с.
9. Бескаравайная К. Клематисы – лианы будущего / К. Бескаравайная. – Воронеж: Кварта, 1998. – 176 с.
10. Бессонова В.П. Рослини квітників: довідник / В.П. Бессонова. – Дніпропетровськ: Вид-во «Свідлер А.Л.», 2010. – 176 с.
11. Білоус .В.І. Декоративне садівництво / В.І. Білоус. – Умань, 2005. – 296 с.
12. Богдановская И.М. Цветоводство: краткие лекции / И.М. Богдановская, В.С. Черников. – М., 1959, Вып. 1. – 88 с.
13. Богдановская И.М. Цветоводство: краткие лекции / И.М. Богдановская, М.И. Кузнецова, С.И. Матвеев. – М., 1960. – Вып. 3. – 74 с.
14. Бондарева О.Б. Клумбы и живые изгороди / О.Б. Бондарева. – Донецк: Сталкер, 2007. – 156 с.
15. Бондарева О.Б. Устройство теплиц и парников / О.Б. Бондарева. – Донецк: Сталкер, 2004. – 92 с.
16. Бонюк З.Г. Таволги (*Spiraea* L.): монографія / З.Г. Бонюк. – К.: Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2008. – 248 с.
17. Бриджуостер А. Ландшафтный дизайн / Алан и Джил Бриджуостер. – Харьков-Белгород: Клуб семейного досуга, 2010. – 110 с.
18. Брукс Дж. Краткая энциклопедия садового дизайна / Дж. Брукс. – М.: ЗАО «БММ», 2009. – 224 с.
19. Бунін В.О. Квітникарство / В.О. Бунін. – Львів: Світ, 1994. – 152 с.
20. Былов В.Н. Выгонка цветочных луковичных растений : биологические основы / В.Н. Былов, Е.Н. Зайцева. – М.: Наука, 1990. – 240 с.
21. Бялт В.В. Очиток, молодило и другие толстянковые / В.В. Бялт, В.Н. Гапон, И.М. Васильева. – М.: ООО «Издательство Астрель»; ООО «Издательство АСТР»; ООО «Транзиткнига», 2004. – 270 с.
22. Вавилова Л. Примула / Л. Вавилова. – М.: Армада-пресс, 2001. – 32 с.
23. Ван дер Неер Я. Всё о 100 лучших садовых цветах / Я. Ван дер Неер. – СПб.: ООО «СЗКЭО», 2008. – 208 с.
24. Ван дер Неер Я. Всё о 100 самых популярных комнатных растениях / Я. Ван дер Неер. – СПб.: ООО «СЗКЭО», 2009. – 208 с.
25. Ван дер Неер Я. Всё об альпийских горках / Я. Ван дер Неер. – СПб.: ООО «СЗКЭО», 2008. – 224 с.
26. Вегера Л.В. Біоекологічні особливості та культура рододендронів в умовах Правобережного Лісостепу України / Л.В. Вегера; за ред. М.А. Кохна. – Умань: АЛІМІ, 2006. – 196 с.
27. Вендебург Т. Садовые самоделки [Текст] / Т. Вендебург; пер. с нем. А. Андреева. – Харьков-Белгород: Книжный клуб «Клуб семейного досуга», 2010. – 112 с.
28. Вермейлен Н. Однолетние цветы / Н. Вермейлен. – М.: Лабиринт Пресс, 2002. – 320 с.
29. Висящева Л.В. Промышленное цветоводство / Л.В. Висящева, Т.А. Соколова. – М.: Агропромиздат, 1991. – 386 с.
30. Витвицкая М. Планировка и дизайн садового участка / М. Витвицкая. – М.: ООО Гамма-Пресс, 2003. – 192 с.
31. Вовченко Ю. Энциклопедия цветовода / Ю. Вовченко, М. Орехов. – СПб.: Литера, 1999. – 480 с.
32. Водничкова В. Альпинарий / В. Водничкова. – Прага: Артия, 1989. – 225 с.
33. Володин В.Я. Цветы и другие декоративные растения / В.Я. Володин, В.Г. Шайкин. – М.: Стройиздат, 1999. – 560 с.
34. Воронова О. Ландшафтный дизайн шаг за шагом: авторские мастер-классы / О. Воронова. – М.: Эксмо, 2011. – 304 с.
35. Воронова О. Ландшафтный дизайн: простые решения для идеального сада / О. Воронова. – М.: Эксмо, 2010. – 304 с.
36. Гайнер К. Современное оформление сада / К. Гайнер. – М.: Внешсигма, 1998. – 128 с.
37. Гладкий Н.П. Декоративное цветоводство на приусадебном участке / Н.П. Гладкий. – Л.: Колос, 1977. – 240 с.

38. Голуб Н.П. Декоративні рослини Уманського державного аграрного університету. Деревя, кущі, ліани / Н.П. Голуб, Л.П. Іщук, Ю.А. Величко. – Умань: ВІЗАВІ (СПД Сочінський), 2009. – 207 с.
39. Голуб Н.П. Флора екосистем водойм і перезволожених територій Придніпровської височини та перспективи її використання в озелененні / Н.П. Голуб. – Умань, 2006. – 140 с.
40. Грайнер К. Цветы, декоративные кустарники и деревья в нашем саду: краткая энциклопедия / К. Грайнер, А. Вебер; пер. с нем. – М.: Интербук-бизнес, 1998. – 384 с.
41. Гродзинский М. Декоративные растения открытого и закрытого грунта / М. Гродзинский. – К.: Наукова думка, 1985. – 288 с.
42. Громов А.Л. Книга цветовода / А.Л. Громов. – М.: Колос, 1983. – 319 с.
43. Гуленкова М.А. Растения болот / М.А. Гуленкова, М.Н. Сергеева. – М.: Эгмонт Россия Лтд., 2001. – 64 с. – (Серия «Атлас родной природы»).
44. Дайджест Ридерз. Контейнерное садоводство круглый год / Ридерз Дайджест. – М., 2008. – 320 с.
45. Далецкая Т.В. Условия прорастания семян некоторых видов *Ornithogalum* / Т.В. Далецкая // Тезисы докладов VII делегатского съезда Всесоюзного ботанического общества. – Л., 1983. – С. 17.
46. Дрягина, И.В. Селекция и семеноводство цветочных культур / И.В. Дрягина, Д.Б. Кудрявец. – М.: Агропромиздат, 1986. – 256 с.
47. Дьяченко А.Д. Луковичные цветочно-декоративные растения открытого грунта: справочник / А.Д. Дьяченко. – К.: Наук. думка, 1990. – 320 с.
48. Ермакова С.О. Системы полива сада, огорода, теплиц, парников своими руками / С.О. Ермакова. – М.: РИПОЛ классик, 2011. – 320 с.
49. Жулева В.М. Цветы луковичные и клубнелуковичные / В.М. Жулева, Л.Г. Черенок. – М.: Издательский дом МСП, 1999. – 320 с.
50. Завадская, Л.В. Выгонка растений / Л.В. Завадская. – М.: Изд. Дом МСП, 2006. – С. 154.
51. Зальцер Э. Гидропоника для любителей / Э. Зальцер. – М.: Колос, 1965. – 127 с.
52. Заповідні території України: ботанічні сади та дендропарки / Т.М. Черевченко, Н.В. Заіменко, Н.М. Трофименко та ін. – К., 2010. – 293 с.
53. Иванова И.В. Декоративное садоводство / И.В. Иванова. – М.–Л.: Изд-во АСТ «Астрель», 2003. – 286 с.
54. Иванова И.В. Приусадебное хозяйство. Декоративное садоводство / И.В. Иванова. – М.: ЭКСМО-Пресс, 2000. – 664 с.
55. Ивахова Л.И. Современный ландшафтный дизайн / Л.И. Ивахова, С.С. Фесюк, В.С. Самойлов. – М.: Аделант, 2009. – 378 с.
56. Іщук Л.П. Квітникарство: методичні вказівки до виконання лабораторно-практичних занять з дисципліни (за кредитно-модульною системою організації навчального процесу) / Л.П. Іщук. – Біла Церква, 2011. – 166 с.
57. Іщук Л.П. Квітникарство: методичні вказівки до проведення навчальної практики (за кредитно-модульною системою організації навчального процесу) / Л.П. Іщук. – Біла Церква, 2011. – 38 с.
58. Карпиsonoва Р. Сад в тени / Р. Карпиsonoва. – Москва: Культура и традиции, 1999. – 200 с.
59. Кассанелли Н. Декоративные кустарники, живые изгороди и газоны: 200 практических советов по выращиванию и уходу / Н. Кассанелли. – Харьков – Белгород: Изд-во «Клуб семейного досуга», 2012. – 190 с.
60. Кассанелли Н. Цветники, клумбы, цветочные бордюры: 200 практических советов по уходу и содержанию / Н. Кассанелли. – Харьков – Белгород: Изд-во «Клуб семейного досуга», 2012. – 190 с.
61. Каталог декоративних рослин Уманського державного аграрного університету / Н.П. Голуб, Л.П. Іщук, В.М. Голуб, Г.П. Іщук. – Умань: ВІЗАВІ, 2009. – 30 с.
62. Квітникарство захищеного ґрунту / Є.Ш. Білорусець, Л.С. Гиль, Т.О. Зикова та ін. – К.: Урожай, 1994. – 222 с.
63. Квітникарство: Програма для вищих аграрних закладів освіти III-IV рівнів акредитації за напрямом підготовки 6.090103 „Лісове та садово-паркове господарство” ОКР “бакалавр” / В.М. Черняк, В.П. Кучерявий, Л.П. Іщук та ін. – К.: НМЦ «Аграрна освіта», 2012. – 30 с.
64. Кирильчик Л.А. Декоративные растения в композиции / Л.А. Кирильчик. – Минск, 1982. – 178 с.
65. Киселев Г.Е. Цветоводство / Г.Е. Кисилёв. – М.: Колос, 1964. – 981 с.
66. Клименко З.К. Секреты выращивания роз / З.К. Клименко. – М.: Фитон+, 2005. – 160 с.
67. Клюева И.В. Ландшафтный дизайн / И.В. Клюева. – Х.: Веста, 2010. – 160 с.
68. Козлова Т.А. Растения водоёма / Т.А. Козлова, В.И. Сивоглазов. – М.: Эгмонт Россия Лтд., 2000. – 64 с. – (Серия «Атлас родной природы»).
69. Колесникова Е.Г. Сухоцветы и декоративные злаки / Е.Г. Колесникова. – Москва: Издательский дом МСП, 2002. – 176 с.
70. Костырко Д.Р. Итоги интродукции лиан в Донбасс / Д.Р. Костырко. – Донецк: НОРД-ПРЕСС, 2006. – 350 с.

71. Кудрявец Д.Б. Атлас декоративных растений / Д.Б. Кудрявец, Н.А. Петренко. – М.: Крон-Пресс, 1996. – 128 с.
72. Кудрявец Д.Б. Однолетние цветы в саду / Д.Б. Кудрявец, Н.А. Петренко. – М.: Фитон +, 2000. – 288 с.
73. Кузнецова Н.В. Ландшафтный дизайн / Н.В. Кузнецова. – М.: ОЛМА Медиа Групп, 2012. – 212 с.
74. Кучерявий В.П. Озеленення населених місць / В.П. Кучерявий. – Львів, 2005. – 455 с.
75. Лунц Л.Б. Городское зелёное строительство / Л.Б. Лунц. – Стройиздат, 1974. – 280 с.
76. Лучник А.Н. Энциклопедия декоративных растений умеренной зоны / А.Н. Лучник. – М.: Институт технологических исследований, 1997. – 464 с.
77. Мазур Т.П. Водойма у саду / Т.П. Мазур // Квіти України. – К., 2000. – 54 с.
78. Майер Йоахим. Универсальный справочник садовода: практические советы на весь год / Йоахим Майер. – Харьков – Белгород: изд-во «Клуб семейного досуга», 2011. – 159 с.
79. Мак-Миллан Броуз Ф. Размножение растений / Ф. Мак-Миллан Броуз; пер. с англ. – М.: Мир, 1992. – 192 с.
80. Максимова М. Дизайн сада руками веселых и находчивых / М. Максимова, М. Кузьмина. – М.: Эксмо, 2011. – 160 с.
81. Марковский Ю. Декоративные многолетники / Ю. Марковский. – СПб.: Мир и семья, 2002. – 196 с.
82. Марковский Ю. Каменистые сады / Ю. Марковский. – М.: Фитон +, 2000. – 272 с.
83. Матвеев В.В. Цветоводство с основами селекции и семеноводства / В.В. Матвеев, Е.Ф. Зайкина. – М.: Колос, 1993. – 316 с.
84. Матієнко Л.О. Однорічні рослини / Л.О. Матієнко. – К., 2000. – 42 с.
85. Мороз Е.К. Корнесобственные розы в Национальном парке «Софиевка» / Е.К. Мороз; отв. ред. Т. М. Червченко. – Умань: АЛМИ, 2006. – 174 с.
86. Немченко Э.П. Многолетние цветы в саду / Э.П. Немченко. – М.: Фитон +, 2001. – 272 с.
87. Нехуженко Н.А. Основы ландшафтного проектирования и ландшафтной архитектуры / Н.А. Нехуженко. – СПб.: Питер, 2011. – 192 с.
88. Никитинский Ю.И. Приемы цветочного оформления / Ю.И. Никитинский, Г.К. Павлинова. – М.: Россельхозиздат, 1985. – 238 с.
89. Николаевская З.Я. Водоёмы в ландшафте парка / З.Я. Николаевская. – М., 1963.
90. Озеленение населенных мест : справочник / под ред. В.И. Ерохиной. – М.: Стройиздат, 1987. – 480 с.
91. Олейнікова О.М. Садові декоративні рослини. – Харків: Веста, 2010. – 144 с.
92. Орлова В.Б. Квітникарство: навчальний посібник для студентів спеціальності “Зелене будівництво і садово-паркове господарство” для вищих навчальних закладів II рівня акредитації / В.Б. Орлова. – Боярка, 2007. – 177 с.
93. Орхидеи нашей страны / М.Г. Вахрамеева, Л.В. Денисова, С.В. Никитина, С.К. Самсонов. – М.: Наука, 1991. – 224 с.
94. Остапко В.М. Интродукция декоративных луковичных геофитов природной флоры в Донбасс / В.М. Остапко, М.А. Павлова. – Донецк: ООО «Лебедь», 2005. – 132 с.
95. Пельтихина Р.И. Интродукция видов и сортов рода *Heimerocallis* (*Heimerocallidaceae* R. Br.) в Донбассе и перспективы их использования в декоративном садоводстве. – Донецк: НОРД-ПРЕСС, 2005. – 236 с.
96. Петренко Н.А. Весенние цветы в саду / Н.А. Петренко. – М.: Фитон +, 2001. – 112 с.
97. Плезант Б. Комнатные растения: полная иллюстрированная энциклопедия / Б. Плезант. – Харьков – Белгород: Клуб семейного досуга, 2010. – 320 с.
98. Практикум по цветоводству / А.А. Чувилова, С.П. Потапов, Т.Г. Черных, А.А. Коваль; под ред. С.П. Потапова. – М.: Колос, 1984. – 239 с.
99. Приходько С.Н. Декоративные растения открытого и закрытого грунта / С.Н. Приходько, Л.М. Яременко, Т.М. Червченко. – К.: Наук. думка, 1985. – 644 с.
100. Рубцов Л.И. Деревья и кустарники в ландшафтной архитектуре / Л.И. Рубцов. – К.: Наук. думка, 1977. – 272 с.
101. Рубцова О.Л. Рід *Rosa* L. в Україні : генофонд, історія. Напрями досліджень, досягнення та перспективи / О. Л. Рубцова. – К.: Фенікс, 2009. – 141 с.
102. Рубцова О.Л. Троянди / Рубцова О.Л. – К., 1999. – 52 с.
103. Рукавчук Л.Н. Цветы в вашем саду / Л.Н. Рукавчук. – СПб.: ИД «МиМ», 1998. – 352 с.
104. Русаков Ю.В. Озеленення балконів: як перетворити своє житло на міні-сад / Ю.В. Русаков. – Донецьк, 2004. – 128 с.
105. Сааков С.Г. Оранжерейные и комнатные растения / С.Г. Сааков. – Л.: Наука, 1983. – 600 с.
106. Семеноводство цветочных культур / сост. Китаева Л.А. – М.: Россельхозиздат, 1983. – 190 с.
107. Сидорук Т.М. Трав'янисті багаторічні рослини відкритого ґрунту Національного дендропарку “Софіївка” / Т.М. Сидорук; за ред. І.С. Косенка. — Умань: УВПП, 2007. – 122 с.
108. Сироцинская С. Озеленение балконов / С. Сироцинская. – К.: Урожай, 1977. – 88 с.

109. Соколова Т.А. Конспект лекций по цветоводству / Т.А. Соколова. – М., 1976. – 160 с.
110. Справочник цветовода / В.В. Вакуленко, Е.Н. Зайцева, Т.М. Клевенская и др.; сост. Н.П. Николаенко. – М.: Колос, 1997. – 446 с.
111. Степура А.В. Домашнее декоративное цветоводство: современная энциклопедия : 5000 ценных советов профессионалов / А.В. Степура. – Донецк: ООО ПКФ «БАО», 2004. – 384 с.
112. Тавлинова Г.К. Приусадебное цветоводство / Г.К. Тавлинова. – СПб.: Диамант, 1996. – 544 с.
113. Тавлинова Г.К. Цветоводство открытого грунта / Г.К. Тавлинова. – Л.: Лениздат, 1970. – 575 с.
114. Теодоринский В.С. Садово-парковое строительство и хозяйство / В.С. Теодоринский. – М.: Стройиздат, 1990. – 352 с.
115. Трейвас Л.Ю. Болезни и вредители декоративных садовых растений: Атлас-определитель / Л.Ю. Трейвас. – М.: Фитон+, 2008. – 192 с.
116. Тулинцев В.Г. Цветоводство / В.Г. Тулинцев. – М.: Изд-во МКХ РСФСР, 1953. – 412 с.
117. Тулинцев В.Г. Цветоводство с основами селекции семеноводства / В.Г. Тулинцев. – Л.: Стройиздат: Ленинградское отделение, 1977. – 288 с.
118. Тюдор Эрлер К. Ландшафтный дизайн и обустройство сада / Катриона Тюдор Эрлер. – Харьков – Белгород: Изд-во «Клуб семейного досуга», 2012. – 144 с.
119. Улейская Л. Вертикальное озеленение / Л. Улейская. – М.: Фитон+, 2001. – 224 с.
120. Филлипс Р. Декоративные растения в вашем саду / Р. Филлипс, М. Рикс. – М.: БММ АО, 1999. – 320 с.
121. Фомина Ю. Цветы от Агапантуса до Яснотки: энциклопедия / Ю. Фомина. – М.: Издательский дом «Ниола 21-й век», 2003. – 352 с.
122. Хертли Б. Садовые цветы / Б. Хертли, П. Кирмайер, М. Никих. – Минск: Гамте ЗАО, Лилт ООО, 1993. – 240 с.
123. Хессайон Д.Г. Все о луковичных растениях / Д.Г. Хессайон. – М.: Кладезь-Букс, 2004. – 115 с.
124. Хессайон Д.Г. Всё о розах / Д.Г. Хессайон. – М.: Кладезь-Букс, 2008. – 150 с.
125. Хессайон Д.Г. Все о цветах в вашем саду / Д.Г. Хессайон. – М.: Кладезь-Букс, 2003. – 124 с.
126. Хессайон Д.Г. Все об альпинарии и водоеме в саду / Д.Г. Хессайон. – М.: Кладезь-Букс, 2006. – 105 с.
127. Хэртль Карл-Хайнц. Альпийские горки в вашем саду / Карл-Хайнц Хэртль. – М.: Внешсигма, 1997. – 97 с.
128. Цветоводство: краткие лекции / И.М. Богдановская, Н.И. Ильина, В.А. Навожилова, О.В. Селезнёва. – М., 1959. – Вып. 2. – 84 с.
129. Цветоводство: краткие лекции в помощь заочному обучению / И.Д. Бадановская, Н.И. Ильин и др. – М.: Изд-во лит-ры для строительства, 1967. – 240 с.
130. Цветочные композиции и букеты. Техника и искусство составления. – М.: Эскиммо, 2004. – 96 с.
131. Цветочные растения и газонные травы: каталог. – М.: Изд-во лит-ры по строительству, 1965. – 100 с.
132. Цветы в саду и ландшафтный дизайн / А.В. Лазарева, М.В. Рубайло, Т.М. Кузнецов и др. – М.: Аделант, 2001. – 494 с.
133. Церевитинов Б.Ф. Декоративное цветоводство водоёмов / Б. Ф. Церевитинов. – М.: Изд-во Московского университета, 1958. – 55 с.
134. Черевченко, Т.М. Выгонка цветочных растений в закрытом грунте. – К.: Наукова думка, 1977. – 52 с.
135. Чуб В.В. Ландшафтный дизайн. Секреты альпийских горок / В.В. Чуб. – М.: Эскиммо, 2007. – 272 с.
136. Чубаров С.И. Создаём водный сад с Сергеем Чубаровым / С.И. Чубаров. – СПб.: Азбука-классика, 2008. – 128 с.
137. Чувикова А.А. Учебная книга цветовода / А.А. Чувикова, С.П. Потапов, А.А. Коваль и др. – М.: Колос, 1980. – 190 с.
138. Шнеллер Ли. Цветы на вашем участке / Ли Шнеллер; пер. с англ. А. Валуйской. – Харьков-Белгород: Книжный клуб «Клуб семейного досуга», 2012. – 224 с.
139. Шуваев Ю.Н. Теплицы, парники и укрытия для приусадебных участков / Ю.Н. Шуваев. – Ростов-на-Дону, 1997. – 312 с.
140. Щербакова Л.Н. Защищаем декоративные растения с Людмилой Щербаковой / Л.Н. Щербакова. – СПб.: Азбука-классика, 2008. – 136 с.
141. Элисон Р. Френсис. Садовые водоемы / Р. Элисон Френсис. – М.: Кладезь-Букс, 2001. – 112 с.
142. Юрина Л.В. Садовые новинки / Л.В. Юрина. – М.: АСТ, 2002. – 272 с.
143. Юхимчук Д.Ф. Комнатное цветоводство / Д.Ф. Юхимчук. – К.: Урожай, 1985. – 144 с.

ДЖЕРЕЛА В ІНТЕРНЕТІ

1. www.coe.int – сайт Ради Європи з інформацією щодо Бернської конвенції. 2. www.biodiv.org – сайт Конвенції про біологічне різноманіття.	3. www.menr.gov.ua – сайт Міністерства охорони довкілля України. 4. www.rada.gov.ua – законодавство на сайті Верховної Ради України.

5. redbook.iatp.org.ua – сайт "Червона книга України".
6. www.redlist.org – Червона книга Міжнародного Союзу Охорони Природи.
7. www.garden.part1.rar – Журнал «Ландшафтний дизайн плюс».
8. www.gardener.ru – Журнал «Цветоводство».
9. www.luzhok.ru – Журнал «В мире растений».
10. www.gardenia.ru – Журнал «Ландшафтний дизайн».
11. www.variousflowers.ru – Журнал «Садовник».
12. www.centrfialki.ru – Центр фіалки на ВВЦ.
13. www.floriculture.ru – Журнал «Комнатное цветоводство».
14. www.florets.ru – Журнал «Цветоводство».
15. www.cag.ucoz.ru – Журнал «Цветоводство».
16. www.websad.ru – Энциклопедия садовых растений.
17. www.agrobusiness.com.ua – Журнал «Агробізнес України».
18. www.kvityukrainy.com.ua – Журнал «Квіти України».
19. <http://www.allday.ru>
20. <http://aztekium.narod.ru>
21. <http://www.biodiv.org>
22. <http://blog.roodo.com>
23. <http://www.bloomedgarden.com>
24. <http://cactus.aicon.ro>
25. <http://www.cactus-art.biz>
26. <http://www.cactuskiev.com.ua>
27. <http://www.cag.ucoz.ru>
28. <http://www.californiagardens.com>
29. <http://www.centrfialki.ru>
30. <http://www.coe.int>
31. <http://commons.wikimedia.org>
32. <http://ekoflora.by>
33. <http://elemiddleman.at.webry.info>
34. <http://www.encyclopedia.vashsad.ua>
35. <http://farm3.static.flickr.com>
36. <http://farm4.static.flickr.com>
37. <http://flickr.com>
38. <http://www.florets.ru>
39. <http://www.floriculture.ru>
40. <http://www.flowers-house.ru>
41. <http://foroantiguo.infojardin.com>
42. <http://forum.dearheart.ru>
43. <http://Fotookna.Ru>
44. <http://www.gardener.ru>
45. <http://www.gardenia.ru>
46. <http://www.gflora.com>
47. <http://gloksasib.narod.ru>
48. <http://green-24.de>
49. <http://greenhome.org.ua>
50. <http://www.id4.ru>
51. <http://img408.imageshack.us>
52. <http://insider2d.livejournal.com>
53. <http://iplants.ru>
54. <http://kaktusi.my.livepage.ru>
55. <http://www.koehres-kaktus.de>
56. <http://luzhok.ru>
57. <http://mgonline.com>
58. <http://www.menr.gov.ua>
59. <http://www.nzplantpics.com>
60. <http://o.foto.radikal.ru>
61. <http://www.odla.nu>
62. <http://www.rada.gov.ua>
63. <http://rapidshare.com>
64. <http://redbook.iatp.org.ua>
65. <http://www.redlist.org>
66. <http://picasaweb.google.com>
67. <http://www.picsearch.com>
68. <http://plantfanatics.e-monsite.com>
69. <http://www.potato-rock.com>
70. <http://www.sadovnikmag.ru>
71. <http://www.semena.org>
72. <http://static.flickr.com>
73. <http://www.succseed.com>
74. <http://www.toptropicals.com>
75. <http://www.tucson-gardener.com>
76. <http://turfarm.com>
77. <http://www.unwins.co.uk>
78. <http://www.variousflowers.ru>
79. <http://www.vianenplants.com>
80. <http://vine.com.ua>
81. <http://www.websad.ru>

ПОКАЖЧИКИ

ПОКАЖЧИК УКРАЇНСЬКИХ НАЗВ ВИДІВ РОСЛИН

- Агапантус 165**
- зонтичний 165
- Агератум 10**
- Хоустона, або мексиканський 10, 155, 156, 157, 161, 162, 165
- Адіантум 75**
- стопоподібний 75
- Азола 209**
- каролінська 209
- Аїр 211**
- болотний 211
- злаковий 211
- Айстра 49**
- бококвіткова 49
- вересова 49
- Гервея 49
- гола 49
- голубувата 49
- золотиста 49
- італійська 49
- крупнолиста 49
- монгольська 49
- новоанглійська 49
- новобельгійська 49, 160
- очитколиста 49
- піренейська 49
- птармікоподібна 49
- розчепірена 49
- серцелиста 49
- сибірська 49
- тонколиста 49
- Фаррера 49
- чагарникова 49
- юньнанська 49
- яскраво-червона 49
- Альстремерія 241**
- Альтернантера 24**
- Бетзіка 24
- жовта 155, 157, 158, 165
- заусенчата 24
- металева 157, 158, 162, 165
- мила 24, 157, 158, 162
- різноколірна 24, 157, 162, 165
- Амобіум 30**
- крилатий 30
- Анемона 50**
- корончаста 50
- лісова 50
- фульгене 50
- японська 50
- Антеміс 165**
- білий 165
- Апоногетон 209**
- двоколосий 209
- Аргемона 164**
- біла 164
- Артишок 165**
- Астильба 72**
- Арендса 72
- гібридна 72
- Давида 72
- китайська 72
- магніфіка 72
- тунберга 72
- японська 72
- Асфоделіна 50**
- жовта 50
- кримська 50
- ліборнська 50
- лігуміка 50
- тонка 50
- Ахірантес 157, 158, 160, 165**
- Вершаффельта 157, 158, 160, 165
- Багатоніжка 75**
- звичайна 75
- Бальзамін 11, 155, 158**
- залозконосний 11
- садовий 11
- Барвінок 70**
- великий 70
- малий 70
- опушений 70
- рожевий 70
- трав'янистий 70
- Бегонія 11**
- бульбиста 157, 158, 160
- вічноквітуча 11, 155, 156, 157, 158, 160, 161, 162, 165, 173
- Безсмертник 30**
- черешковий 156, 157, 158, 165
- шилолистий 30
- шоломоподібний 30
- Безщитник 75**
- жіночий 75
- ніпонський 75
- Білокрильник 211**
- болотяний 211
- Білотка (Едельвейс) 71**
- альпійська 71
- сибірська 71
- Борець 76**
- виткий 76
- Борщівник 73**
- бородатий 73
- Мантегацун 73
- Бузок 81, 246**
- звичайний 81
- Вербена 12**
- буенос-айреська 12
- гібридна 12, 157
- жорстка 12, 165
- канадська 12
- Водокрас або жабурник 210**
- звичайний 210
- Водяний горіх 211**
- плаваючий 211
- Волошка 50**
- білосніжна 157, 158
- великоголова 50
- гірська 50
- лучна 50
- Маршала 50
- м'яка 50
- підбілена 50
- російська 50
- синя 12
- Фішера 50
- фрігійська 50
- Вудсія 75**
- ламка 75
- Гайлардія 13, 39, 51**
- гібридна 51
- красива 13
- крупноквіткова 39
- остиста 39
- Гвоздика 25, 39, 40, 150**
- голландська 39
- Гренадин 39, 157
- китайська 25
- ремонтантна крупноквіткова 232, 251
- садова 25
- садова Шабо 25

- турецька 40
- Геленіум 51, 144**
- Бігелоу 51
- весняний 51
- гайлардієсквітковий 51
- двоколірний 51
- Хупа 51
- Геліотроп 13**
- перуанський 13, 157, 158
- Геліптерум 30**
- Гумбольда 30
- Менглеса 30
- рожевий 30
- щиткокрітковий 30
- Герань 158**
- Соллері 157, 158
- Гербера 239**
- Гіацинт 63, 149**
- східний 63, 244
- Ледерле 155
- Гіпсофіла 13**
- витончена 13
- стінна 14
- Глечики 210**
- жовті 210
- Годечія 155**
- великокріткова 164
- Гомфрена 31**
- куляста 31
- розсіяна 31
- Хаге 31
- Горицвіт 51**
- амурський 51
- весняний 51
- сибірський 51
- Горошок 27**
- духмяний 27, 155, 158
- Гортензія 76**
- черешкова 76
- Гравілат 52**
- гібридний 52
- гірський 52
- прирічковий 52
- Росса 52
- трифлорум 52
- чилійський 52
- яскраво-червоний 52
- Губастик 211**
- гібридний 211
- Гуннера 73**
- шоретка 73
- Двокрісточник 160**
- тростиновий 160
- Дельфіній, шпорник 14, 52**
- Аякса 14, 164
- великокрітковий 52
- гібридний або культурний 52
- персидський 52
- голостебельний 52
- Дзвоники 52**
- великоколоскові 52
- гарганські 52
- горбові 52
- дернисті 52
- карпатські 52
- крапчасті 52
- кропиволисті
- латілоба 52
- молочноквіткові 52
- Отрана 52
- Оше 52
- периколисті 52
- Пожарського 52
- Портеншлага 52
- прикордонний 52
- Райнера 52
- сарматські 52
- середні 40
- сибірські 41
- скручені 52
- спіральнілісті 52
- стокротколісті 52
- Такесімана 52
- темні 52
- тризубі 52
- Форманека 52
- часниколісті 52
- широколісті 52
- Діплазіум 75**
- сибірський 75
- Енотера 44**
- дворічна 44
- місурійська 165
- Еремурус 53**
- Альберта 53
- гімалайський 53
- жовтий 53
- Ольги 53
- показний 53, 165
- розкішний 53
- Еритроній 64**
- собачий зуб 64
- Ерігерон 165**
- карвінського 165
- Ехеверія 162**
- металева 162
- Ешольція 25**
- каліфорнійська 25, 164
- Жовтець 212**
- довголістий 212
- Жовтушник 41**
- Алліона 41
- Жоржина 14, 78, 148**
- культурна, або мінлива 79, 157, 158
- однорічна 14, 160
- Зірки 53**
- Гагеана 53
- корончасті 53
- сибірські 53
- халцедонські 53
- Золотарник 53**
- високий 53
- гібридний 53
- канадський 53
- морщинистий 53
- Шорті 53
- Іберис 14**
- гіркий 14, 164
- зонтичний 15
- Іпомея 28**
- ніл 28
- пліщоподібна 28
- пурпурова 28
- червоно-блакитна 28
- Ірезіне 21**
- загострена 21
- Ліндона 21, 155, 157, 158, 162, 165
- Хербста 21
- Кала 236, 251**
- Еліота 236
- ефіопська 236
- Ремані 236
- Каліопсис 164**
- Калістегія 76**
- волосиста 76
- забірна 76
- пухнаста 76
- Каллістегіус або айстра 15, 155**
- китайський 15, 156, 157
- Калюжниця 211**
- болотяна 211
- Канна 80, 155, 156,**
- індійська 80, 157, 158, 175
- кошенільна 80

- низька 80
- повисла 80
- садова 80
Капуста 41
- городня кучерява, декоративна 41
Квамокліт 29
- вогняно-червоний 29
- лопатевий 29
- Слотера 29
Кермек 31
- Бондуеллі 31
- виімчастий 31
- китайський 31
Кислиця 162
- Деппа 162
Кларкія 164
- витончена 164
Кніфофія 165
- гібридна 165
Кобея 29
- лазяча 29
Колеус 22
- Блюма 22
- Геро 155, 165
- гібридний 22, 158, 161
Колосняк 73
- гігантський 73
- сибірський 73
Конвалія 54
- травнева 54
Кореопсис 16
- Друммонда 16
- фарбувальний 16
Коров'як 42
- гібридний 42
Косарик, або гладіолус 78, 150
- гібридний 78
- карликовий 78
Космея 16
- двічіпериста 16
- криваво-червона 16
- сірчано-жовта 16
Костянець 75
- волосоподібний 75
Кохія 22
- вінничкова 22, 155, 156, 157, 162
Красоля 164
- велика 164
- Лобба 155
- мала 162

Кринум 165
- Пуелла 165
Купальниця 54
- азіатська 54
- висока 54
- європейська 54
- напіввідкрита 54
Лаватера 164
- тримісячна 164
Латаття 210
- біле 210
- білосніжне 210
- гібридне 210
- чотиригранне 210
Левкой 157
- білий 157
Лікорис 165
- лускатий 165
Лілейник 55
- жовтий 55
- Міндedorфа 55
- рудий 55
Лілея 65, 246
- біла 65
- даурська 65
- лісова 65
- одностороння 65
- тигрова 65
- тонколиста 65
- фіалкова 65
- царська 65
Лімнантес 164
Листовик 75
- сколопендровий 75
Лобелія 26
- блискуча 156, 157
- витончена 26
- їжакподібна 26, 155, 156, 157, 158
- сильна 26
Лобулярія 27
- морська 27
Ломикамінь 71
- вічнозелений 71
- дернистий 71
- довголистий 71
- зонтиковий 71
- мохоподібний 71
- Котиледон 71
- пірамідальний 71
Ломиніс 76
- 'Жакмана' 76

- квітчастий 77
- розкидистий 77
- фіолетовий 77
- цілолистий 77
Лонас 17
- однорічний 17
Лунниця 42
- дворічна 42
Люпин 55
- багатоллистий 56
- багаторічний 164
- деревоподібний 156
Льон 164
- багаторічний 164
Мак 43, 56
- голостеблій 43
- приквітковий 56
- сибірський 56
- східний 56, 164
Маклея або бокконія 74
- дрібноплідна 74
- серцелиста 74
Матіола 31
- дворога 31
- сива або левкой 32
Мальва 43
- шток-рожа 43
Малопа 164
- три надрізана 164
Мезамбріантемум 157, 158, 165
- серцеподібний 157, 158, 165
Мірабаліс 32
- ялапа, або нічна красуня 32, 155
Молочай 22
- облямований 22
- різнолистий 23
Нагідки 161, 164
- лікарські 161, 164
Наперстянка
- пурпурова 43
Нарцис 66, 242
Незабудка 44
- альпійська 44, 57
Нічна фіалка 44
Оноклея 75
- чутлива 75
Орлики 57
- звичайні 57
Орляк 75
- звичайний 75
Оронтіум 120
- водний 120

- Осока 212**
 - берегова 212
 - повисла 212
- Очерет 211**
 - озерний 211
- Очиток 71**
 - білий 71
 - відігнутий 71
 - видний 71
 - Еверса 72
 - Зібольда 72
 - іспанський 72
 - їдкий 71
 - карнеум 162
 - лаукум 162
 - лідійський 72
 - несправжній 72
- Пальма 157**
 - кокосова 157
- Пейрескія 151**
- Папороті 75**
- Пеларгонія 156**
 - зональна 158, 165
- Пенстемон 17, 165**
 - гібридний 17, 165
- Перила 23, 156, 157, 158**
 - чагарникова нанкінська 23, 156, 157, 158
- Перстач 57**
 - білий 57
 - блискучий 57
 - великоквітковий 57
 - гібридний 57
 - гусячий 57
 - золотистий 57
 - непальський 57
 - мінливий 57
 - темно-криваво-червоний 57
 - сріблястий 57
- Першоцвіт 72, 246**
 - весняний 72, 157
 - вушковий 72
 - звичайний 72
 - Зібольда 72
 - зубчастий 72
- Петунія 17**
 - гібридна 157, 158, 161
 - садова 17
 - пазушна 17
 - фіолетова 17
- Підсніжник 66**
 - білосніжний 66, 165
- складчастий 66
 - Ельвеза 66
 - кавказький 66
 - широколистий 69
- Півники 57, 58**
 - Альберта 57
 - аїроподібні або жовті 58
 - безлисті 57
 - бліді 57
 - Вата 58
 - віргінські 58
 - вильчаті 57
 - гладкі 58
 - жовто-білі 58
 - злакоподібні 58
 - Кемпфера 58
 - карликові 57
 - карталінські 58
 - криваво-червоні, або східні 58
 - молочно-білі 58
 - несправжні 58
 - німецькі 160
 - низькі 58
 - одноквіткові 58
 - різнокольорові 58
 - російські 58
 - сибірські 58
 - строкаті 57
 - флорентійські 57
 - щетинисті 58
 - японські 58
- Півонія 58, 148, 149**
 - лікарська 58
 - тонколиста 59
- Пізноцвіт 165**
 - осінній 165
- Піретрум 59**
 - бальзамний 59
 - гібридний 59
 - дівочий 59, 155, 157, 158, 162, 165, 175
 - рожевий 59
 - щитковий 59
- Пістія 210**
 - тілорізоподібна 210
- Плющ 77**
 - звичайний 77
- Портулак 27**
 - крупноквітковий 27
- Проліска 67**
 - дволиста 67
 - іспанська 67
- італійська 67
- Пухирник 75**
 - бульбоносний 75
 - ламкий 75
 - звичайний 211
- Пушкінія 67**
 - гіацинтоподібна 67
 - проліскоподібна 67
- Рицина 23**
 - звичайна 23
- Рогіз 211**
 - вузьколистий 211
 - Лаксмана 211
 - широколистий 211
- Рододендрон 81, 82**
 - даурський 82
 - жовтий 81, 82
 - карпатський 81
 - ледебур 82
 - сіхотинський 82
- Ромашка 144, 160**
 - великоквітова 144, 160
- Ротики або антиринум 18**
 - садові або великий 18, 157, 158
- Рудбекія 18, 60**
 - бахромна 60
 - волосиста 18
 - двокольорова 18
 - красива 60
 - стеблообгортна 18
 - трилопатева 18
- Рутвиця 60**
 - двокрилоплідна 60
 - орликолиста 60
- Рябчик 68**
 - бухарський 68
 - Давида 68
 - дагана 68
 - жовтий 68
 - Едуарда 68
 - імператорський 68
 - кавказький 68
 - камчатський 68
 - персидський 68
 - Радде 68
 - стенантера 68
 - східний 68
- Садовий жасмин 84**
 - крупно квітковий 84
 - Фальконера 84
- Сантоліна 155, 158, 161, 162**
 - кипарисоподібна 155, 158, 161

Ситник 212

- розлогий 212
- мечолистий 212

Скабіоза 18

- зірчаста 18
- темно-пурпурова 19

Соняшник 19

- однорічний 19

Спаржа 74

- багатоголчаста 74
- лікарська 74
- малогілляста 74
- кільчаста 74
- неохайна 74
- папоротева 74
- персидська 74
- тонколиста 74
- шоберієподібна 74

Стокротки 157

- багаторічні 45

Страусове перо 75

- звичайне 75, 160

Стрілолист 212

- звичайний 212

Сугайник 60

- австрійський 60
- кавказький 60
- Ключа 60
- Колюмни 60

Сусак 212

- зонтичний 212

Таволга 83, 84

- багатоквіткова 84
- Білларда 84
- білоквіткова 84
- бузковоцвіта 84
- Бумальда 83, 84
- Ван-Гутта 84
- верболиста 83, 84
- городчаста 84
- гострозазубрена 83, 84
- дібровелиста 84
- Дугласа 84
- кантонська 84
- карликова 84
- низька 84
- ніпонська 84
- середня 83, 84
- сливолиста 84
- трилиста 84
- Тунберга 84
- чудова 84

- японська 83, 84

Теліптерис 75

- болотний 75

Тілоріз 211

- звичайний 211

Троянди 82, 155, 234, 251

- багатоквіткові 83
- виткі 83
- гібридно-поліантові 83
- грандіфлора 82
- крупноквіткові 82
- мініатюрні 83
- ремонтантні 82
- поліантові 83
- флорібунда 83
- чайно-гібридні 82
- штамбові 155

Тунбергія 29

- крилата 29

Тюльпан 60, 68, 244, 245

- гібридний 245

Тютюн 158

- духмяний 158

Урсінія 164

- прекрасна 164

Фацелія 164

- пижмолиста 164

Фіалка 45, 157

- Вітрока 45
- триколірна 157

Фізаліс 60

- Франше 60

Флокс 19, 61

- волосистий 61
- волотистий 61, 160, 165
- гладкий 61
- Гуда 61
- дернистий 160
- Друмонда 19, 156, 160
- Дугласа 61
- карликовий 61
- каролінський 61
- овальний 61
- плямистий 61
- розчепірений 61
- сніговий 61
- столононосний 61
- чарівний 61
- шилоподібний 61

Хамеропсис 158

- високий 158

Хіонодокса 68

- гігантська 68

- люцилії 68

- сардська 68

Хоста 74, 75

- гібридна 74
- Зібольда 75, 160
- ланцетолиста 75, 160
- подорожничкоподібна 75
- широколиста 144

Хризантема 62

- арктична 62
- дрібноквіткова 237
- індійська 62, 237
- корейська 62, 164, 237
- сибірська 62

Целозія 23, 175

- срібляста гребінчаста, або півнячий гребінець 23, 175
- срібляста периста 23

Цератостигма 165

- плюмбагоподібна 165

Цибуля 69

- афлатунська 69
- велика 69
- гігантська 69
- голландська 66
- жовта 69
- жорстковолосиста 69
- каратавська 165
- молочноквіткова 69
- сірувато-голуба 69
- стебельчаста 69
- темно-пурпурова 69
- Христофа 69

Цимбідіум 242, 243

- гібридний 242, 243

Цинерарія 24,

- витончена 24
- морська 24, 155, 157, 158, 160, 161, 175

Цинія 19, 20

- витончена 19, 157, 158
- вузьколиста 20

Чемерник 62

- абхазький 63
- гібридний 63
- кавказький 63
- корсиканський 63
- східний 63
- червонуватий 63
- чорний 63

Чорнобривці 156, 160, 161

- анісові 32
- відхилені, або французькі 33, 156
- прямостоячі, або африканські 33
- тонколисті, або мексиканські 33

Чорнушка 164

- посівна 164

Шавлія 20, 46, 160

- блискуча 20, 160

- ефіопська 46

Шафран 69

- весняний 69, 165

- двоколірний 69

- золотистий 69

- осінній 165

Штенбергія 165

- жовта 165

Щириця 21

- волотиста, або багряна 21

- темна 21

- трикольорова 21

- хвостата 21

Щитник 75

- чоловічий 75

- шартський 75

Ялівець 165

- китайський 165

ПОКАЖЧИК ЛАТИНСЬКИХ НАЗВ ВИДІВ РОСЛИН

- Aconitum L. 76**
- volubile Pall. 76
- Acorus L. 211**
- calamus L. 211
- gramineus Soland. 211
- Adiantum L. 75**
- pedatum L. 75
- Adonis L. 51**
- amurensis Rgl. 51
- sibirica Patr. 51
- vernalis L. 51
- Ageratum L. 10**
- houstonianum Mill. 10
- Alcea L. 43**
- rosea L. 43
- Allium L. 69**
- aflatunense B. Fedtsch. 69
- atropurpureum Waldst. et Kit. 69
- caesium Schrenk 69
- christophii Trautv. 69
- flavum L. 69
- galanthum Kar. et Kir. 69
- giganteum Regel 69
- grande Hort. 69
- hirtifolium L. 69
- hollandicum Hort. 69
- stipitatum Regel 69
- Alstroemeria L. 241**
- Asplenium L. 75**
- trichomanes L. 75
- Alternanthera Voss. 24**
- amoena Voss. 24
- bettzickiana Voss. 24
- paronychioides Hort. 24
- versicolor Voss. 24
- Amaranthus L. 21**
- caudatus L. 21
- hypochondriacus L. 21
- paniculatus L. 21
- tricolor L. 21
- Ammobium R. Br.**
- alatum R. Br. 30
- Anemone L. 50**
- coronaria L. 50
- fulgeus Grau 50
- japonicea S. et Z. 50
- sylvestris L. 50
- Antirrhinum L. 18, 31**
- majus L. 18, 131
- Aponogeton L. 209**
- distachyon L. 209
- Aquilegia L. 57**
- vulgaris L. 57
- Asparagus L. 74**
- filicinus Buch.-Ham. 74
- neglectus Kar. et Kir. 74
- officinalis L. 74
- oligoclonos Maxim. 74
- persicus Baker 74
- polyphyllus Stev. 74
- schoberioides Kunth. 74
- tenuifolius (L.) Lam. 74
- verticillatus L. 74
- Asphodelina L. 50**
- liburnica (Scop.) Reichb. 50
- lihumica (L.) Reichb. 50
- lutea (L.) Reichb. 50
- taurica (Pall.) Kunth. 50
- tenuior (Fisch.) Ledeb. 50
- Aster L. 49**
- amellus L. 49
- cordifolius L. 49
- divaricatus L. 49
- dumosus L. 49
- ericoides L. 49
- farreri Franch. 49
- herveyi A. Gray 49
- laevis L. 49
- lateriflorus L. 49
- linosyris 49
- macrophyllus L. 49
- mongolicum 49
- novae-anglianea 49
- novae-belgii 49
- punicerus L. 49
- ptarmicoides L. 49
- pyrenaeus L. 49
- sedifolius L. 49
- sibiricus L. 49
- tenuifolia L. 49
- tongolensis Franch. 49
- yunnanensis Franch. 49
- Astilbe Buch.-Ham. ex D. Don 72**
- arendsii Hybrida (A.H.) 72
- chinensis Mich. 72
- davidii Henri 72
- japonica (Morr. et Decne) A. Gray 72
- magnifica Hort. 72
- thunberga (Sieb. et Lucc.) Mig. 72
- Athyrium L. 75**
- filix-femina (L.) Roth. 75
- nipponicum Hance 75
- Azolla L. 209**
- caroliniana L. 209
- Begonia Link. 11**
- semperflorens Link. et Otto 11
- Bellis L. 45**
- perennis L. 45
- Brassica L. 41**
- oleracea L. var. Acephala DC. 41
- Butomus L. 212**
- umbellatus L. 212
- Calla L. 211**
- palustris L. 211
- Caltha L. 211**
- palustris L. 211
- Carex L. 212**
- riparia Curt. 212
- pendula Hud. 212
- Callistephus Cass. 15**
- chinensis (L.) Nees. 15
- Canna L. 80**
- coccinea Mill. 80
- flaccida Salisb. 80
- × generalis Bailey 80
- humilis L. 80
- indica L. 80
- Campanula L. 40, 52**
- alliariiifolia Huds. 52
- aucheri Ledeb. 52
- autraniana C. A. Mey 52
- bellidifolia All. 52
- caespitosa L. 52
- carpatica Jacq. 52
- collina Andr. 52
- finitima Desf. 52
- formanekiana Desf. 52
- garganica L. 52
- glomerata L. 52
- lactiflora Juz. 52
- latifolia L. 52
- atiloba L. 52
- macrostachia L. 52
- medium L. 40
- persicifolia L. 52
- portenschlagiana Lam. 52
- poscharskyana Presl. 52
- pulla L. 52
- punctata Wats. 52
- pusilla Wissjul. 52
- raineri Willd. 52
- sarmatica Juz. 52
- sibirica L. 41
- takesimana Hance 52
- trachelium L. 52

- tridentata Schur. 52
- Calystegia R. Br. 76**
- pellita (Ledeb.) G. Don 76
- pubescens Lindl. 76
- sepium (L.) R. Br. 76
- Chionodoxa Whitt. 68**
- gigantea Whitt. 68
- luciliae Boiss. 68
- sardensis Barr. 68
- Chrysanthemum L. 62, 237**
- arcticum L. 62
- indicum L. 62, 237
- koreanum Makai 62, 237
- multiflora L. 237
- sibirica L. 62
- Celosia L. 23**
- argentea L. f. cristata (L.) Kuntze 23
- argentea L. f. plumosa Voss. 23
- Centaurea L. 12, 50**
- cyanus L. 12
- dealbata Lam. 50
- fischeri L. 50
- jacea L. 50
- macrocephala Lam. 50
- marschalliana Spreng. 50
- mollis Waldst. et Kit. 50
- montana L. 50
- phrygia L. 50
- ruthenica Lam. 50
- Cobea Cav. 29**
- scandens Cav. 29
- Coleus L. 22**
- Blume Hort 22
- × hybrida Hort. 22
- Convallaria L. 54**
- majalis L. 54
- Coreopsis L. 16**
- drummondii Hogg. 16
- tinctoria Nutt. 16
- Cosmos Cav. 16**
- atrosanguineus Cav. 16
- bipinnatus Cav. 16
- sulphurous Cav. 16
- Clematis L. 76**
- florida D.C. 76
- integrifolia L. 76
- 'Jackmanii' 76
- patens D.C. 76
- viticella Hort. 76
- Crocus L. 69**
- biflorus L. 69
- chrysanthus Herb. 69
- vernus (L.) Wulf. 69
- Cymbidium 242, 243**
- hybridum Hoit. 242, 243
- Cystopteris L. 75**
- bulbifera (L.) Bernh. 75
- fragilis (L.) Bernh. 75
- Dahlia Cav. 14, 78**
- × cultonim Thorsr. et Reis. 79
- variabilis L. 14
- Diplasium L. 75**
- sibiricum (Turcz. ex G. Kunze) Kurata 75
- Dryopteris L. 75**
- carthusiana (Vill.) H. P. Fuchs. 75
- fillix-mas (L.) Schott. 75
- Delphinium L. 14, 52**
-
- cultorum Voss. 52
- grandiflorum L. 52
- nudicauls Torr et Grav. 52
- zalil Aitch. et Hemsf. 52
- Dianthus L. 25, 39, 40, 232**
- barbatus L. 40
- caryophyllus 25, 39
- caryophyllus var. grenadin Hort. 39
- caryophyllus var. Schabaud 25
- caryophyllus L. var. setnperflorens 232
- chinensis L. 25
- Digitalis L. 43**
- purpurea L. 43
- Doronicum L. 60**
- austriacum Jacq. 60
- caucasicum M.B. 60
- clusii L. 60
- columnae L. 60
- Elymus L. 73**
- giganteus Wall. 73
- sibiricus L. 73
- Eremurus Bieb. 53**
- albertii Regel. 53
- bucharicus Regel. 53
- nderiensis Regel. 53
- himalaicus Baker 53
- luteus Baker. 53
- Olgii Regel. 53
- robustus Rgl. 53
- spectabilis Bieb. 53
- Erysimus L. 41**
- × allionii Hort. 41
- Erythronium L. 64**
- dens-canis L. 64
- Eschscholzia 25**
- californica Cham. 25
- Euphorbia L. 22**
- heterophylla 22
- marginata Pursch. 22
- Fritillaria L. 68**
- bucharica Patrinx Schult. et Schult. 68
- camtschaticens (L.) Ker Gawl. 68
- caucasica Wikstr. 68
- dagana Hoppe 68
- davidii Maxim. 68
- eduardii Hoppe 68
- imperialis L. 68
- lutea L. 68
- orientalis Adams. 68
- persica L. 68
- raddeana Fomin 68
- stenantha Hoppe 68
- Gaillardia Foug. 13, 51**
- aristata Pursh. 39
- × hybrida Hort. 51
- grandiflora Hort. 39
- pulchella Foug. 13
- Galanthus L. 66**
- caucasicus (Baker) Grossh. 66
- nivalis L. 66
- plathyphyllus Traub. et Mold. 66
- plicatus Bieb. 66
- Gerbera L. 239**
- Geum L. 52**
- chiloense Balb. ex Ser. 52
- coccineum Sibth. et Smith. 52
- × hybridum Hort. 52
- montanum L. 52
- rivale L. 52
- rossii Wats. 52
- triflorum Wald. 52
- Gladiolus L. 78**
- × hybridus Hort. 78
- nanus Hort. 78
- Gomphrena L. 31**
- dispersa L. 31
- globosa L. 31
- haageana Klotych. 31
- Gunnera Ruiz. et Pav. 73**
- scabra Ruiz. et Pav. 73
- Gypsophyla L. 13**
- elegans Bieb. 13
- muralis Bieb. 14
- Hedera L. 77**
- helix L. 77
- Helenium L. 51**
- autumnale L. 51
- bigelovii A. Gray 51
- hoopesii A. Gray 51
- praecox bikolor L. 51

- praecox gaillardiflorum Willd. 51
- pumilum magniflucum Willd. 51
- vernalis L. 51
- Helleborus L. 62**
- abchasicus Fomin 63
- argutifolius Berg. 63
- caucasicus Fomin 63
- foetidus L. 63
- × hybridum Hort. 63
- niger L. 63
- orientalis Mill. 63
- purpurascens L. 63
- Helichrysum L. 30**
- cassianum L. 30
- subulifolium L. 30
- Helianthus L. 19**
- annuus L. 19
- Heliotropium L. 13**
- peruvianum L. 13
- Helipterum L. 30**
- corymbiflorum Schlecht. 30
- humboldtianum Gaud. 30
- manglesii (Lindl.) F. Muell. ex Benth. 30
- roseum (Hook.) Benth. 30
- Hemerocallis L. 55**
- flava 55
- fulva L. 55
- Mindendorfi Traut. et Mey 55
- Heracleum L. 73**
- barbatum Hort. 73
- mantegazzianum Som. et Lev. 73
- Hesperis L. 44**
- matronalis L. 44
- Hosta 74, 75**
- hybridum Hort. 74
- lancifolia Engl. 75
- plantaginea (Lam.) Aschers. 75
- sieboldiana (Hook.) Engl. 75
- Hyacinthus L. 63**
- orientalis L. 63, 264
- Hydrangea L. 76**
- petiolaris Siebold et Zucc. 76
- Hydrocharis L. 210**
- morsus-ranae L. 210
- Iberis L. 14**
- amara L. 14
- umbellata L. 15.
- Impatiens L. 11**
- glandulifera Royle 11
- balsamina L. 11
- Ipomea L. 28**
- nil Cav. 28
- hederacea Cav. 28
- purpurea Cav. 28
- rubro-caerulea Cav. 28
- Iresine L. 21**
- acuminata L. 21
- herbstii L. 21
- lindenii Van Houtte 21
- Iris L. 57, 58**
- albertii Regel. 57
- aphylla L. 57
- carthaliniae Fomin 58
- florentina L. 57
- furcata Bieb. 57
- graminea L. 58
- hybrida Hort. 131
- humilis M. Bieb. 58
- japonica Thunb. 58
- kaempferi Sieb. ex Lem. 58
- laevigata Fisch. 58
- lactea Pall. 58
- lectorum 131
- notha Bieb. 58
- ochroleuca Mill. 58
- pallida L. 57
- pseudacorus L. 58
- pumila L. 57
- ruthenia Ker Gawl. 58
- sanguinea Donn 58
- setosa Pall. ex Link. 58
- sibirica L. 58
- uniflora Pall. ex Link. 58
- variegata L. 57
- versicolor L. 58
- virginica Shrevei 58
- wattii Baker ex Hook. 58
- Juncus L. 212**
- effusus L. 212
- ensofolius L. 212
- Kochia L. 22**
- scoparia (L.) Schrad. 22
- Lathyrus L. 27**
- odoratus L. 27
- Leontopodium R. Br. ex Cass. 71**
- alpinum Cass. 71
- sibiricum Cass. 71
- Lilium L. 65, 246**
- candidum L. 65
- daevicum Ker-Gaw. 65
- martagon L. 65
- monodelphyum L. 65
- regale Wils. 65
- tenuifolium Fisch. 65
- tigrinum Ker-Gawl. 65
- violacea Hort. 65
- Limonium Mill. 31**
- bonduellii (Lest.) Kuntze 31
- sinensis Kuntze 31
- sinuatum (L.) Mill. 31
- Lobelia L. 26**
- erinus L. 26
- tenuior L. 26
- valida L. 26
- Lobularia L. 27**
- maritima (L.) Desv. 27
- Lonas L. 17**
- annua (L.) Vines et Druce 17
- Lychnis L. 53**
- coronaria L. 53
- chalcydonica L. 53
- haageana Regel. 53
- viscaria L. 53
- Lunaria L. 42**
- biennis L. 42
- Lupinus L. 55**
- arboreus Sims. 56
- polyphyllus Lindl. 56
- Macleaya 74**
- microcarpa (Maxim.) Fedde 74
- cordata (Mild.) R. Br. 74
- Matteuccia Tod.**
- struthiopteris (L.) Tod.
- Matthiola - bicornis (Sibth. et Smith) DC. 31**
- incana (L.) R. Br. 32
- Mimulus 211**
- × hybridus Hort. 211
- Mirabilis L. 32**
- jalapa L. 32
- Myosotis L. 44**
- × hybrida Hort. 44
- Narcissus L. 66, 244**
- albicans Pugsley 66
- bicolor L. 66
- cyclamineus DC. 66
- hispanicus Gouan. 66
- × hybridus Hort. 66
- jonquilla L. 66
- moschatus L. 66
- nobilis (Haw.) Schultes. 66
- obvallaris Salisb. 66
- pallidiflorus Pugsley 66
- poeticus L. 66
- pseudonarcissus L. 66
- tazetta L. 66
- triandrus L. 66
- Nymphaea L. 210**
- alba L. 210
- candida L. 210

- hybridum L. 210
- tetragona L. 210
- Nuphar L. 210**
- lutea L. 210
- Oenothera L. 41**
- biennis L. 41
- Onoclea L. 75**
- sensibilis L. 75
- Orontium L. 210**
- aquaticum L. 210
- Paeonia L. 58, 59**
- officinalis L. 58
- tenuifolia L. 59
- Papaver L. 43, 56**
- alpinum var. Nudicaule 56
- bracteatum Lindl. 56
- nudicaule L. 43
- orientate L. 56
- Perilla L. 23**
- frutescens (L.) Britt. var.
- nankinensis (Lour.) Decne 23
- Penstemon 17**
- × hybridus Groenl. et Ruempl. 17
- Petunia Jucc. 17**
- axillaris (Lam.) B. S. P. 17
- × hybrida Vilm. 17
- violacea Lindl. 17
- Pistia L. 210**
- stratiotes L. 210
- Phisalis 60**
- franchetii Mast. 60
- Phlox L. 19, 61**
- amoena Nutt. 61
- carolina L. 61
- divaricata L. 61
- douglasii Nutt. 61
- drummondii L. 19
- guda L. 61
- maculata L. 61
- nana Nutt. 61
- nivalis Nutt. 61
- ovata L. 61
- paniculata L. 61
- stolonifera L. 61
- subulata L. 61
- Phyllitis L. 75**
- scolopendrium (L.) Newn. 75
- Polypodiophyta 75**
- Polypodium L. 75**
- vulgare L. 75
- Portulaca L. 27**
- grandiflora Hook. 27
- Potentilla L. 57**
- alba L. 57
- ambigua Camb. 57
- anserina L. 57
- argyrophylla Wall. 57
- atrosanguinea Lodd. 57
- aurea L. 57
- × hybrida Hort. 57
- megalantha L. 57
- nepalensis Hook 57
- nitida Walt. 57
- Philadelphus L. 84**
- falconerii Koehne 84
- grandiflorus Mild. 84
- Pyrethrum L. 59**
- balsamita L. 59
- corymbosum (L.) Mild. 59
- hybridum Hort. 59
- parthenium (L.) Smith. 59
- roseum (Adam.) Bieb. 59
- Puschinia 67**
- hyacinthoides Adam. 67
- scilloides Adam. 67
- Primula L. 72, 246**
- auricula L. 72
- denticulata Sm. 72
- sieboldii Morreri 72
- veris Lehm. 72
- vulgaris L. 72
- Pteridium L. 75**
- aquilinum (L.) Kuh. 75
- Quamoclit Cav. 29**
- coccinea Cav. 29
- lobata Cav. 29
- × sloteri Cav. 29
- Ranunculus L. 212**
- lingua glandi-flora L. 212
- Ricinus L. 23**
- communis L. 23
- Rudbeckia L. 18, 60**
- amplexicaulis Vahl. 18
- bicolor Nutt. 18
- hirta L. 18
- laciniata fl. pl. 60
- speciosa Wenderoth + Neumann 60
- triloba Vahl. 18
- Rhododendron L. 81, 82**
- dauricum L. 82
- kotschyi Simonk. 81
- ledebourii Pojark. 82
- luteum Sweet. 81, 82
- sichotense Pojark. 82
- Rosa L. 82, 234**
- Sagittaria L. 212**
- heterophylla Schreb. 212
- Salvia L. 20, 46**
- ephyopica L. 46
- splendens L. 20
- Saxifraga L. 71**
- aizoonx Jacq. 71
- caespitosa L. 71
- cotyledon L. 71
- longifolia Lap. 71
- muscoides All. 71
- pyramidalis Lap. 71
- umbrosa L. 71
- Scabiosa L. 18**
- atropurpurea L. 19
- stellata L. 18
- Scirpus L. 211**
- lacustris L. 211
- Sedum L. 71, 72**
- acre L. 71
- album L. 71
- ewersii Ledeb. 72
- hispanicum L. 72
- lydium Boiss. 72
- reflexum L. 71
- sieboldii (Sweet ex Hook.) H. Ohba 72
- spectabile (Boreau) H. Ohba 71
- spirinum Bieb. 72
- Senecio L. 24**
- elegans L. 24
- cineraria DC. 24
- Schilla L. 67**
- bifolia L. 67
- hispanka Mill. 67
- italica L. 67
- Solidago L. 53**
- altissima L. 53
- canadensis L. 53
- hybrida Hort. 53
- rugosa Mill. 53
- shortii Hort. 53
- vulgarea L. 53
- Syringa L. 81**
- vulgaris L. 81
- Spirea L. 83**
- albiflora (Miq.) Zbl. 84
- × arguta Zab. 83, 84
- bella Sims. 84
- × billardii Hort. 84
- × bumalda Burv. 83, 84
- cantoniensis Lour. 84
- chamaedyfolia L. 84
- crenata L. 84
- douglasii Hook. 84
- humilis Hook. 84
- japonica L. 83, 84
- media Fr. Schmidt. 83, 84

- × multiflora Zab. 84
- nipponica Maxim. 84
- prunifolia Sieb. Et Zucc. 84
- pumilionum 84
- salicifolia L. 83, 84
- × syringaeiflora Lem. 84
- thunbergii Sieb. 84
- trilobata L. 84
- × vanhouttei (Briot) Zab. 84

Stratiotes L. 211

- aloides L. 211

Tagetes L. 32

- anisala L. 32
- erecta L. 33
- patula L. 33
- tenuifolia Cm. 33

Thalictrum L. 60

- aquilegiaefolium L. 60
- dipterocarpum Franch. 60

Thelypteris Schmidel. 75

- palustris Schott. 75

Trapa L. 211

- natans L. 211

Trollius L. 54

- altissimus Grossh. 54
- asiaticus L. 54
- europeus L. 54
- patulus Grossh. 54

Tulipa L. 68, 244, 245

- hybrida Hort. 245

Tunbergia Cav. 29

- alata Cav. 29

Typha L. 211

- angustifolia L. 211
- latifolia L. 211
- laxmannii L. 211

Utricularia L. 211

- vulgaris L. 211

Verbena L. 12

- bonariensis L. 12
- canadensis (L.) Britt. 12
- × hybrida Hort. 12
- rigida Spreng. 12

Verbascum L. 42

- × hybridum Hort. 42

Vinca L. 70

- herbacea Woldst. et Kit. 70
- minor L. 70
- major L. 70
- major L.f. variegata 70
- pubescens Urv. 70
- rosea L. 70

Viola L. 45

- × wittrockiana Gams. 45

Woodsia R. Br. 75

- fragilis Trev. 75

Zantedeschia 236

- aethiopica (L.) Spreng. 236
- elliottiana (W.Wats.) Engl. 236
- rehmanni Engl. 236

Zinnia L. 19, 20

- angustifolia H.B. K. 20
- elegans Jacq. 19
- enegaos 131
- peruviana 131

ПРЕДМЕТНИЙ ПОКАЖЧИК ТЕРМІНІВ

- А**
Аеропоніка 226
Азотобактерін 90
Акліматизація 125
Альпінарій 174, 199, 200
Альтанка 126
Аміачна селітра 88
Ампелі 166
Антитранспірація 37
Апробація
- сорту 140
Арабеска 164
- Б**
Багаторічники 46
- бульбоцибулинні 48, 63
- виткі 76
- власнекореневі 48
- ґрунтопокривні 70
- декоративно-листяні 72
- кореневищні 48
- кореневищно-бульбові 48
- красивоквітучі 49
- незахищеного ґрунту 78
- цибулинні 48, 63
Балкони 219
- одиничні 219
- спарені 219
Барвисті плями, стрічки 173
Батьки 126
- першого гібридного покоління 126
Бекроси 133
Біопаливо 224
Бокси 251
Болітце 202
Бордюр 163
Боронування 93
Борошниста роса 106
Борошно фосфорне 88
Бульби
- багаторічні 148
- кореневі 148
- стеблові 148
Бульбоцибулина 149
- В**
Вази 167, 168, 219
Вазони 167
Вапнування 89, 90
Вентиляція 226
Вермикуліт 253, 230
- Вертикальне планування 186
Вертицильозне в'янення (вілт) 106
Вуглекислий газ 225
Відбір
- індивідуальний 134, 138, 139
- клоновий 135
- масовий негативний 134
- масовий позитивний 134
- масовий модальний 134
- одноразовий індивідуальний 134
- родинний 134
Відсадки 150
- вертикальні 150
- горизонтальні 150
- дугоподібні 150
- повітряні 150
Вигонка 243
Вкорінення 132
Водний каскад 202
Водні рослини 209
- плаваючі 209
- прибережні 209, 211
- справжні 209
Водопровід 186
- господарський 186
- поливальний 186
- Г**
Газон
- партерний 156
Геліофіти 47, 85
Гетерозис 129
Гібрид 126
Гібридизація 126
Гігрофіти 86
Гідропоніка 226
Гідрофіти 86
Гірська долина 201
Гірський
- струмок 202
- схил 202
Гній 88
Гниль
- сіра 107
- склероціальна 106
Гнойова жижа 89
Господарство
- тепличне 249, 250
Гравій 230
Ґрунт
- незахищений 5, 6, 251
- захищений 5
Групи 169, 170
- вільноростучі 169
- пристінні 169
- прості 169
- складні 169
Гряди 93
- заглиблені 93
- підведені 93
- на рівні із землею 93
- Д**
Дворічники 34
- весняні 38
- весняноквітучі 34
- високорослі 38
- літньоквітучі 34
- низькорослі 38
- ранньовесняні 38
- ранньолітні 38
- середньорослі 38
Дерева
- листопадні 6
Деревне вугілля 92
Десикація 97
Дефоліація 97
Добрива 88
- азотні 88
- зелені (сидерати) 89
- калійні 88
- мінеральні 88
- органічні 88
- фекальні 89
- фосфорні 88
Добриво
- основне 101
- припосівне або припосадкове 101
Дощування 99
Дражування 118
- Е**
Економічність 182
Експлантація 132
Еліта 133
Естетичність 182
Ефемероїди 173, 246
- Ж**
Живлення
- водне 100

- мінеральне 100
- повітряне 100
- Живці 144
- здерев'янілі 144
- зелені 145
- кореневі 147
- кореневищні 147
- листкові 146
- напівздерев'янілі 145
- стеблові 144
- Живцювання 145
- Жоржинарій 171, 172

З

- Загартування 132
- Запилення
  - перехресне 127
  - самозапилення 127
- Засмічення
  - біологічне 132
  - механічне 137
- Земля
  - вересова 91
  - городня 91
  - деревна 91
  - дернова 90
  - компостна 91
  - листкова 90
  - перегнійна 91
  - садова 91
  - торф'яна 91
- Золотий перетин 176, 177
- Зона водойми
  - болотяна 208
  - глибоководна 208
  - мілководна 208
- Зрошення
  - підземне 100
  - крапельне 225

І

- Ізоляція
  - просторова 137
- Інтродукція 125
- Індиферентні рослини 47, 85
- Іонітні субстрати 253
- Іржа листків 107
- Іригаційні системи 225

К

- Калій 88
  - сірчаноокислий 88
  - хлористий 88
- Калістефарій 172

- Камені 203
  - магматичні 203
  - метаморфічні 203
  - м'які 204
  - осадові 203
  - тверді 204

- Кам'яниста гірка 200
- Кам'янисті сади 199
  - колекційні 200
  - ландшафтні 199
  - художні 200
- Карликовість 109
- Квіткарки 167, 219
- Квітники 153
  - килимові 172
  - модульні 165
  - набірні 165
  - підвісні 166
  - пристінні 167

- Квітучі
  - галявини 170
  - луки 172
  - узлісся 171
- Керамзит 229, 253
- Класи насіння
  - перший 141
  - другий 141
  - третій 141

- Кліматконтроль 225
- Клон 124
- Клумба 156, 157, 158
  - багаторічна 158
  - весняна 158
  - декоративно-листяна 158
  - змінна 159
  - квадратна 158, 160
  - квіткова 158, 159
  - килимова 159
  - кругла 157, 158, 160
  - літньо-осіння 158
  - овальна 157, 158
  - однорічна 158
  - прямокутна 158, 160
  - суцільна 158, 159
  - трикутна 160
  - фігурна 158
  - цілорічного квіткування 159

- Коефіцієнт
  - якравості 185
- Кокосовий субстрат 230
- Кольори 183, 184, 185
  - ахроматичні 183
  - хроматичні 183
- Компости 89

- Контейнери 220
- Контрастність 178
- Концентричні кола 190
- Кора компостована 91
- Кореневища
  - горизонтальні 147
  - вертикальні 147
- Коткування 93
- Ксерофіти 87
- Культивація 93
- Культура
  - водна 226
  - повітряна 226
  - субстратна 226
  - тканин «in vitro» 131, 152
- Культури
  - багаторічні 6, 46
  - виткі 7, 27
  - ґрунтопокривні
  - декоративно-листяні 7, 27
  - дворічні 6, 34
  - духмяні 31
  - килимові 7, 24
  - красивоквітучі 7, 10
  - однорічні 6
- Культуросміна 252
- Культурообіг 252
- Куці
  - красивоквітучі 81
  - листопадні 6

Л

- Ліани 213
  - виткі 213
  - вусиконосні 213
  - коренеповзучі 213
  - листолази 213
- Лінії 190
  - паралельні 190
  - перпендикулярні 190
  - прямі 190
  - спіральні 190
- Лісовий яр 201
- Лоджія 219
- Луцення 92

М

- Масиви 169
- Масштабність 178
- Мезофіти 87
- Меристема 152
- Методи відбору
  - індивідуальний 139
  - масовий 139

- Метод
- половинок 139
  - "in vitro" 131, 132
- Метрична повторюваність 76
- Мікоплазми 109
- Мікродобрива 88
- Мікророзмноження 132
- Міксбордери 174, 202
- Модульна система пропорцій 176
- Модульні сади 164
- Мозаїка
- кільцева 109
- Монокультурний сад 171
- Мох 91, 230
- Мульчування 94
- Мутагенез 131
- Мутації
- генні 131
  - геномні 131
  - домінантні 131
  - летальні 130
  - напівлетальні 130
  - нейтральні 130
  - рецесивні 131
  - стерильні 130
  - хромосомні 131
- Н**
- Намочування насіння 117
- Натуралізація 125
- Насадження поодинокі 172
- Нітрагін 90
- О**
- Обігрів
- біологічний 224
  - водяний 224
  - електричний 224
  - повітряний 224
  - сонячний 224
  - технічний 224
- Обприскування 100
- Обрізування 96
- відцвілих суцвіть 97
  - довге (слабке, високе) 96
  - коротке (сильне) 96
  - на пень 96
  - на кільце 96
  - середнє 96
- Однорічники 6
- виткі 7
  - декоративно-листяні 7
  - духмяні 7
  - килимові 7
- килимово-листяні 7
  - красивоквітучі 7
  - листяно-квітучі 7
  - посівні 7
  - розсадні 7
  - сухоцвіті 7
- Оплідень 116
- Оранжереї (теплиці) 222
- ангарні 222
  - багатоскатні 222
  - баштові 222, 223
  - безстелажні 223
  - вигонкові 222
  - двосхилі 222
  - культивацийні 222
  - односкилі 222
  - полікарбонатні 215
  - розвідні 222
  - стелажні 223
- Оранка 92
- П**
- Парники 223, 224
- переносні 223
  - стаціонарні 224
- Партер 153, 155, 156
- Партерне рішення 156
- Пасинкування 96
- Пергола 216
- Перліт 253
- Пероноспороз 107
- Перспектива 178, 179
- колірна 179
  - лінійна 178, 179
  - повітряна 179
- Підвал 251
- Підв'язування 97
- Підживлення
- некоренева 102
  - сухе 101
  - рідке 101
- Підщепа 151
- Пікірування
- розсади 121
- Пінцирування 96
- Пісок 92
- кварцовий грубозернистий 230
- Плато 203
- Плівка
- поліетиленова 224
  - полівінілхлоридна 225
- Плоди
- сухі 116
  - соковиті 116
- Полив
- напуском по борознах 100
  - обмежений 98
  - помірний 98
  - рясний 98
- Поліплоїдія
- індукована 130
  - спонтанна 130
- Поодинокі насадження 172
- Популяція
- гібридна 125
- Посів
- гніздовий 119
  - ґрунтовий 120
  - зимовий 9
  - пізньовесняний 9
  - підзимовий 9, 120
  - ранньовесняний 9
  - розкидний 119
  - рядковий 119
- Пояснювальна записка 88
- Препарати
- бактеріальні 90
- Притінення 98
- Прищиплення 98
- Прищепа 151
- Прищипування 96
- Проект 187
- ескізний 187
  - робочий 187, 188
  - технічний 187
- Проектне завдання 187, 188
- Промивка 100
- Прополування 94
- Пропорції 176
- Пропорціонування 176
- Проріджування 96, 97
- гілок 96, 97
  - розсади
  - сходів 120
- Протруювання насіння 117
- сухе 117
  - вологе 117
  - термічне 117
- Пташиний послід 89
- Р**
- Рабатка 162
- Рамозміна 252
- Ретарданти 96
- Ритм 176
- Родина 134
- Розмноження
- батогами 143

- бруньками відновлення 147
- бульбами 173, 148
- бульбоцибулинами 143
- вегетативне 124, 143
- вусами 143
- діленням кореневищ 147
- діленням куща 143
- кореневищами 143, 147
- кореневою порослю 143
- культурою тканин «*in vitro*» 152
- насінневе 116
- розетками листків 143
- сланкими стеблами 147
- цибулинами 148, 149
- щепленням 151
- Розпушення ґрунту 93
- Рокарій 174, 199, 200
  - архітектурний 200
  - ландшафтний 200
- Рослини
  - ампельні 166
  - вічнозелені 6
  - ґрунтопокривні 6
  - дернові 6
  - довгого дня 85, 86
  - короткого дня 85
  - листопадні 6
  - нейтральні 85, 86
  - перехреснозапильні 124
  - помірних теплиць 85
  - посівні 119
  - розсадні 119
  - самозапильні 124
  - сезонно-квітучі 232
  - трав'янисті 6
  - теплих теплиць 85
  - теплолюбні 85
  - холодних теплиць 85
  - холодостійкі 85
- Ряд Фібоначчі 176

С

Сітка 190

Сечовина 88

Системи зрошення 100

- відкрита 100
- закрита 100

Сівозміна 252

Скарифікація 118

- механічна 118
- хімічна 188

Скелі і круча 201

Скло 224

- віконне 224
- увілове 224
- теплозахисне 224

Склопластик 225

Сорт 124

- місцевий 125

Сортовипробування 135

Сортопрочищення 124, 140

Спокій

- вимушений 243
- глибокий 243
- екзогенний 117
- ендогенний 177
- комбінований 117

Способи оцінки ознак

- об'єктивні 132
- суб'єктивні 132

Стиглість насіння

- воскова 142
- молочна 142
- повна 142

Стінка 201

Столові гори 203

Стратифікація 117

Стрижка 96

Строкатолистість 109

Ступінчастий гірський схил 203

Субіригаційна установка 227

Сукуленти 87

Супереліта 138

Суперфосфат 88

- подвійний 88
- простий 88

Сухоцвіти 30

Схил з терасами 200

Сциофіти 47, 85

Т

Тагетарій 172

Торф 230

- верховий 89
- низинний 89
- перехідний 89

Трельаж 215

Трясовина 202

У

Укорочення 96

Улоговина 201

Ущелина 201

Х

Хвороби 104

- бактеріальні 108
- вірусні 109
- грибкові 105
- інфекційні 105
- мікоплазмові 109
- неінфекційні 104

Ф

Фосфоробактерін 90

Фузаріоз 105

Функціональність 182

Ц

Цибулина 148

Ш

Шаблон 193

Шлак 228

Щ

Щеплення 151

Я

Японський сад 202

Навчальний посібник

Квітникарство

ІЩУК Любов Петрівна
ОЛЕШКО Олена Геннадіївна
ЧЕРНЯК Володимир Максимович
КОЗАК Леонід Андрійович

Редактор О. О. Грушко
Комп'ютерна верстка: С. І. Сидоренко

Здано до складання 5.03.2013. Підписано до друку 02.04.2014.
Формат 60x84¹/₁₆. Ум. др. арк. 10,0. Зам. 5791. Тираж 300.
РВІКВ, Сектор оперативної поліграфії БНАУ.
09117, Біла Церква, Соборна площа, 8/1, тел. 33-11-01.